

ELLENZÉK

Szerkesztőség, kiadóhivatal, nyomda: Cluj, Str. I. G. Duca No. 8.
Fiókkiadóhivatal és könyvosztály: Pata Unirii.
szám. — Telefonszám: 109. — Levélcím: Cluj, postafiók 80.MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
ALAPITOTTA: BARTHA MIKLÓS

Felfizetési árak: havonta 70, negyedévre 210, félévre 420, évre 840 lej. — Magyarországra: negyedévre 10, félévre 20, évre 40 pengő. A többi külföldi államokba csak a portókülföldi ártalánzóval.

LVI. ÉVFOLYAM, 57. SZÁM.

SZOMBAT

1935 MÁRCIUS 9.

Görög hűség

— semmi hűség, mondotta már az ó-korban a római, ki a hódítás ellenére a hellénység hódoltja lett s átvette tőle műveltségét, erkölcsét, végül a keresztény vallást is. Az ó-kori mondás érvénye még fokozódott a bizánci középkorban és semmit se törölt le a lényegéből a török uralom alá jutás, ez a hosszú, gyökerig rothasztó és senyvesztő állapot. A görögségnek Európa anyagi és szellemi segítsége hozta meg a lázadás és a szabadságharc szenvedélyes tökélye mellett az állami és népi függetlenség lehetőségét, amelynek száz éves fordulóját öt évvel ezelőtt ünnepelték meg. E század alatt sehol Európában nem volt annyi változás az uralkodóház rendjében és talán egyetlen európai nép sem keveredett annyi háborúba. Ez a terület a földrengések házája. Földrengések sűrű sora történik itt, természetrajzi és politikai tekintetben egyaránt. Nemrég lett köztársaság, aztán katonai parancsuralom, most pedig újra forradalmi láz áldozata. Aki görög politikus a háborút követő időben szerephez jutott, kivétel nélkül már lázított eleve, vagy forradalmár szerepet játszott valaha s csak egyetlen egyszer történt, hogy többet megakadályoztak a folytatásban, mikor egy egész volt minisztériumot falhoz állítottak és agyonlőtték. A görög lázadó és a görög forradalmár hosszú életű, vissza-visszatér a közszereplés és a hatalom területére, mintha enélkül nem is játszhatna vezérlő szerepet. Ennek klasszikus érveként Görögország legnagyobb forradalmára és a lázadás szinte leglángesebb értője — egy valóságos Lucifer —, rengette meg a görög földet most. Venizelosz már a török felségiség alatt kezdte: szűkebb hazáját, Krétát felszabadította és egyesítette az anyaországgal; aztán a király hosszú ellenállását megtörve, végül is belesodorta népét a világháborúba s pár év előtt száműzve a dán származású Sonder- és Hücsburg uralkodóházat, megteremtette a köztársaságot. — Most igyekszik — ismét Krétából — megbuktatni az uralkodó katonai rendszert, mely régóta kacérkodik a monarchiával és egyéb érdekek ellenére tagja lett nagy nehézségek után a Balkán-szövetségnek.

A görög forradalom most bontakozik ki való voltában. Ide-oda fog hullámozni és ki tudja, mi lesz a vége? De a forradalom nemcsak önmagáért a görög forradalmi hagyományért van és Venizelosz hívei visszaábrítják az ország vezetését, a hatalmat, gazdagságot, hanem az Európában készülő külpolitikai fejlemények egyik ágazataként. Görögország a múlt évben levált Albániával együtt az olasz érdeklődésről. Most arról van szó, hogy Albániát követve, visszatérjen az olasz együttesbe s a jelenlegi helyzetben Itália és Franciaország felé való tájékozódásokat összegezze, lehetőleg lazítson valamit a Balkán-szövetségből folyó súlyos kötelezettségeken, amik az ellenérzésű török-politikának kedveznek. Emellett megfontolást érdemel a sok meléktermék, mely ebből a forradalomból termelődhet. A kisebbségi kérdés kölcsönös elmergesedése már nemrég szinte háborús feszültséget idézett elő Albánia és Görögország között és aligha meglepítő a bulgár-görög kényszerbarátságot is; vajmi könnyen elfajulhatnak ezek a lesben álló érzelmek, ha ez az új görög forradalom elhúzódik. Aztán bármilyen változás a Bal-

Venizelosz repülőgépei már Athén fölött dobálják le a forradalmárok röpcéduláit

Hatszáz halott és kétezer sebesült a macedonai harcokban. — Forradalmárok elfoglalták Szamosz, Chios és Mitiléné szigetét

Görög szigeteken toborzott csapatokat Thrákiában akarnak partra tenni a fellázadt hadihajók

A görög forradalom lassan tért hódít. A tengeren már tagadhatatlanul urálkodik és hajórajai egymás után szállják meg a Kréta körül fekvő szigeteket. De nem ebben rejlik a forradalom jelentősége, a macedonai színtéren állja tovább is a harcát és hadierőjét már-már a kormányával egyenlő erőre növeli. Eszerint a jelenlegi kormányrend megrendülésére lehet számítani. A nagyhatalmak alattvalóik s érdekeik biztonságát kezdik féltetni s hadihajóikat a Földközi-tenger egyéb részeiről a görög vizekre parancsolják. Az olaszok máris befejezték mozdulataikat, a franciák és angolok megkezdették. Föltűnő Törökország fokozódó tevékenysége. Mind több csapatot összpontosít Thrákiában és nyilvánvalóan Bulgáriát kívánja sakkban tartani.

A görög drámáról szóló legújabb híreink a következők:

Hatszáz halott, kétezer sebesült

PÁRIS. (Az Ellenzék távirata.) Az Intransigeant tudósításai szerint Keletmakedoniában a harcok átmeneti jellegű szünetelése előtt már nagy ütközet volt, amelynek 600 halottja és kétezer sebesültje volt. A lázadók hadihajóit elfoglalták Chios, Mitiléné és Szamosz szigeteket. A többi esti lapok közlik a kormány bizakodó kommunikációját, de közreadják azt a hírt is, hogy Thessaliában a felkelők sikereket értek el.

ATHÉN. Tegnap délután újra megkezdődött a harc Makedoniában a lázadók és a kormánycsapatok között. A harc heves erővel folyik és az ágyú és gépfegyvertűz Bulgáriába is áthallatszik. Szalonikiből érkező hírek szerint a kormánycsapatok Északmakedoniában folytatják előnyomulásukat annak ellenére, hogy szakadatlanul esik a hó és az eső, amely megrongálta az összes közlekedési vonalakat. A lázadó flotta élén az Averoff cirkálóval, elfoglalta Mitiléné, Szamosz és Chios szigeteket. Egyik hadihajó megközelítette Kavallá városát is, de a kormány repülőgépeinek feltűnésére gyorsan visszavonult. Alexandriai jelentések szerint az Averoff cirkáló ágyúi lelőtték két repülőgépet, amelyek égve zuhantak a tengerbe. A repülőgépek bombái az Averoff hajó két tengerészét megölték. Az Imperial lázadó-hajó kapitánya, amely engedélyt kapott arra, hogy a krétai vizekről távozzon, kijelentette Alexandriában, hogy Kréta egész lakossága csatlakozott Venizeloszhoz és el van határozva arra, hogy utolsó csepp vérig fog érte harcolni. Ha a lázadókat levernék Makedoniában, Venizelosz Kréta szigetét független államnak fogja kijelenteni és fel fogja hívni a Népszövetséget, hogy ismerje el az új államot.

Harcok Szaloniki körül

A kormánycsapatok Szalonikiben székelő parancsnoksága jelentést tett közzé, amelyben azt állítja, hogy a lázadók leverése egészen bizonyos. Ezzel szemben a Szalonikiben tartózkodó külföldi újságírók olyan híreket kaptak, hogy a forradalmárok csapatainak előnyomulása már magát Szalonikét is fenye-

kán-szövetségben egyensúlytalanságot idézhet elő a földrengéses félszigeten, különösen most, amikor az angol Fehér Könyv Németországban — mint Hitler „betegsége” tanúsítja —, átmenetire a légkört újból elmérgesítette. A dolgok

getti. A forradalmárok tegnap elérték az Orleai-Ruma szakaszt. Szamosz, Chiosz és Mitiléné szigetek elfoglalása után a Ciklad szigetszoport elfoglalására törekednek. Ideérkezett hírek szerint az eddig folyó harcoknak 600 halottja és 2000 sebesültje van. A kormány csapatai hír szerint körülzárták a lázadók egy csoportját 700 katonát és 200 tisztet fogtak el. A kormány repülőgépei hivatalos jelentés szerint bombázzák tegnap este óta Xeres, Drama és Kavalla városokat, ami egyértelmű annak hivatalos bevallása-

Csapatokat akarnak partra tenni a fölkelők

BELGRÁD. (A Rador jelenti.) A Politika című lap athéni jelentése szerint a görög kormány és a felkelők csapatai egyenlő erejűek. A felkelők Észak-Görögországban összpontosították erejüket, míg a kormány Kézép-Macedoniában mozgósított. A felkelőknek a xeresi, kavallai és dedeagaci arzenálból származó fegyverek és municiójuk van. A kormány nem bízik a mozgósított tartalékosok egy részében és nem meri őket tűzbe küldeni. Venizelosz hatalmas propagandát fejt ki és repülőgépei Athén fölött megjelenve, manifesztumokat dobáltak a lakosság közé. Azt hiszik, hogy a felkelők első támadásukat Szaloniki ellen fogják intézni. Egyik lázadó torpedóhajó tegnap a kikötő elé érkezett és néhány ágyulövés leadása után eltávozott. A felkelők flottáját számos személyhajó kíséri, melyeket a tengeren zsákmányoltak, ezeken szállítják a görög szigetek hozzájuk csatlakozott katonaságát, melyet Tráciában akarnak partra tenni az ott lévő felkelő hadsereg megerősítésére.

Hivatalos magyarázat

ATHÉN. (Az Ellenzék távirata.) Kondilis hadügyminiszter kijelentette az újságíróknak, hogy eddig csak a rossz időjárás akadályozta meg a kormánycsapatokat az offenzíva megindításában, miután Makedoniában 20 centiméter magasságot is elért a hó. A hadügyminiszter elmondotta, hogy a lázadók táborából átszökött katonák elbeszélé-

val, hogy ezek a városok a forradalmárok kezén vannak. Istambulból érkezett hírek szerint a görög kormány barátságos demarsot intézett a török kormányhoz, melyben néhány Törökországban tartózkodó és Venizelosz akcióját pénzzel segítő emigráns kiadását kéri. A török kormány az emigránsok kiadása ügyében még nem határozott.

Tegnap Anglia athéni követe felkereste Caldarisz miniszterelnököt, az angol kormány rokonszenvének adott kifejezést, amiért az ország rendjét biztosítani akarja és annak a reményének adott kifejezést, hogy minél kevesebb vérontás nélkül és minél rövidebb idő alatt sikerülni fog az ország rendjét biztosítani.

A görög kormány felhívást intézett az összes kereskedelmi hajókhöz, hogy a szigetek kikötői hatóságainak felhívására azonnal vonuljanak be a kikötőbe, szállítmányaik felülvizsgálására, mert ha nem, ágyútűz alá fogják őket venni.

séből az tűnik ki, hogy Kamenosz tábornok, a forradalom egyik vezetője mozgósítani akarta az elfoglalt területek tartalékosait, de eredmény nélkül. A forradalmárok szűkevényei azt is állítják, hogy a lázadók sorában nagy a lehangoltság és bizonyos, hogy az első lövésre leteszik a fegyvert. A görög kormány nem tulajdonít fontosságot Mitiléné sziget elfoglalásának, mert várta ezt a lépést. Megállapítást nyert, hogy azoknak a hadihajóknak tisztjei, akik Venizeloszhoz csatlakoztak, mielőtt elhagyták volna Szalonikét, magukhoz vették az arzenál egész pénzkészletét, valamint a nagy görög bankok krétai fiókjában őrzött összegeket.

ALEXANDRIA. (Az Ellenzék távirata.) A városban rendkívüli nyugtalanságot kelt a hír, hogy Venizelosz egy, a forradalmárok kezén lévő hadihajón Alexandriába tart. Az egyiptomi kormány erre az eshetőségre felkészülve, utasította az alexandriai hatóságokat, hogy fegyverezzék le a görög hajókat és kobozzák el fegyvereiket. A rendőrséget megerősítették, mert a városban lakó görögök nagy része Venizelosz híve.

ISTAMBUL. (Az Ellenzék távirata.) A török hatóságok megtöltötták öt görög hajókat, hogy a Dardanellákon bármilyen irányban átmenjenek. A hajók egyike, amely Constanta-ba tartott, Venizelosz fiának a tulajdona és az a gyanu, hogy a lázadók akart segítségére sietni. A hajókon lévő rádiókészülékeket elkobozták.

ma már nem szigetelődnek el. A Balkán-különbön is az európai katasztrófák szülőföldje: innét indulnak el „mustár magból” a nagy válságok. Ezért bizonyos félszel kell néznünk a görög eseményeket és mindenütt, még a legkisebb

hatáskörű ponton is sürgetni kell a nyugalom és biztonság helyreállítására szükséges eszközök alkalmazását. Kár volna Venizelosz meszesontajért ezer gondot ápolni, milliókat áldozni. Sőt, emberi életet is kockáztatni.

még csak

holnap, szombatig tart az olcsó elárúsítás

még csak

„HERCULES“ S. A. harisnya és kötöttáru gyári lerakatban Cluj, Regele Ferdinand 13. „HERCULES“ S. A.

Vaida is kisebbségbe került a kisebbségek ellen indított irtóháboruban

Elitéli Vaida mozgalmát a nemzeti-parasztpárt Bucovina-i és Basarabia-i tagozata

BUCUREȘTI. (Az Ellenzék tudósítójától.) A nemzeti-parasztpárt Bucovina-i tagozata ülést tartott Dimitrie Moldovanu elnöklétével. Az Adeverul jelentése szerint a vidéki tagozati elnökök sorra beszámoltak a falvakban tapasztalható elégedetlenségről, mely a gazdasági válságra vezethető vissza. Azért is elégedetlenek némely helyen, mert máig sem írták ki a községi választásokat. Ezután a párt programtervezete került szóba. Az elnök ismertetése után elhatározták, hogy ezt román és ukrán nyelven is kinyomtatják és terjeszteni fogják a falvakban.

Végül Vaida mozgalmáért került szóba ezzel kapcsolatban. Moldovanu elnök kijelentette, hogy nem tűr halasztást ennek a kérdésnek tisztázása. Ilyen értelemben szólaltak fel a vidéki tagozatok vezetői is s mind azon a véleményen voltak, hogy a Mihalache által megjelölt célkitűzéseket kell követni. Határozati javaslatot fogadtak el, mely szerint Vaida „numerus valachicus“ mozgalmához nem csatlakozhatnak. Leszögezték, hogy a nemzeti-parasztpárt baloldali demokrata párt, melynek célja, hogy a falusi jólét emelésével szolgálja a nemzeti érdekeket.

Ugyanakkor elhatározták, hogy közbenjárni a párt elnökségénél oly célból, hogy mindenki részére egyformán tegyék sürgősen kötelezővé a párt programjának tiszteletben tartását.

Basarabia-ban

A nemzeti-parasztpárt Basarabia-i tagozatának vezetősége is ülést tartott ezzel párhuzamosan Pan Halipa volt miniszter elnöklétével Chisinău-ban.

A gyűlést Pan Halipa elnök nyitotta meg, aki beszámolt a központi pártvezetőség határozatairól. Rámutatott Vaida mozgalmára s kifejtette, hogy a román elem segítségét csak megfelelő gazdasági politikával lehet elérni. Pan Halipa szerint csupán a mezőgazdaság fejlesztésével és felfegyverzésével lehet ezen a téren eredményt felmutatni. Ezért Vaida indítványát a párt végrehajtó bizottságának ülésén elutasították. Megengedték, hogy megbeszélhesse ezt a kérdést a különböző tagozatokban, Vaida azonban tovább ment a megengedett határon és arra való tekintettel, hogy az általa kezdeményezett mozgalom az általános nyugalmat zavarja, a párt elnöksége olyan határozatot hozott, mely szerint a fegyelmetlenségeket — bárkiről legyen is szó — megtorolja.

A párt Basarabia-i tagozata tudomásul vette a párt központi vezetőségének határozatait és bizalmat szavazott Mihalache elnöknek.

Erdélyi vélemény

A Lupta beszélgetést folytatott egy tekintélyes erdélyi nemzeti-parasztpárti politikussal, ki érdekes kijelentést tett az erdélyi politikai viszonyokra vonatkozóan:

— Vaida igen jól tudja, — mondta — hogy egyéni kezdeményezések sohasem ver-

tek gyökeret az erdélyi talajban. Akik a pártot elhagyták, azok sohasem tudtak többé talpraállni. A pártönkivüli jelölések itt mindig kudarcot vallottak. Így történt ez magával Vasile Lucaciával is, aki két ízben bukott meg, mert a párt nélkül állt ki a választások alatt s a végén mégis hozzáért, hogy segítsünk rajta.

— Vaida mozgalmá — fejezte be nyilatkozatát az erdélyi nemzeti-parasztpárti politikus — teljes ellentétben áll az erdélyi nemzeti párt tradicionális programjával. Ez nemzeti politikát és demokráciát ír elő tagjainak. A nemzeti politikát azonban soha-

sem úgy értették, hogy más nemzetiségektől vonjuk meg a jogokat. Ezért nem lehet bizni Vaida mozgalmának sikerében.

Az általános vélemény a Dimineata jelentése szerint az, hogy Vaida beszűnteti agitációját, vagy tulateszi magát a párt keretein s így a pártot saját elhatározásából mégis elhagyja.

Vaida két szavazata...

A Dimineata jelentése szerint Vaida mozgalmát igen alaposan tárgyalta legutóbbi ülésén a párt elnöksége. Megállapították, hogy a válság csak átmeneti jellegű, miután a tömegek a párt demokrata programja mellett továbbra is kitartanak. Amikor pedig szavazásra kerül a sor, a végrehajtó bizottságnak tagjai mind Vaida ellen szavaztak, csupán Ioanitu és Voicu Nitescu voltak Vaida mellett. Mindketten megjegyezték azonban, hogy ezt nem meggyőződéssel, hanem csupán „figyelmességből“ teszik, mert nem akarják, hogy Vaida egyetlen szavazat nélkül maradjon. Politikai körökben nagy feltűnést keltett a párt egységének kellő erővel történt megővése. Bebizonyították, hogy demokrata pártban senki sem rendelkezhet privilégiumokkal s senkinek sincs joga eltérni a párt programjától.

URANIA-MOZGÓ

Clive Brook és Ann Harding kiváló művészpár legújabb rendkívüli filmje:

TALPIS URIPSSZ NY Az áldozatot nem ismerő anyai szeretet megindító példáját mutatja be e film, melynek zenei erejét követhetők D'eké M. zene látása

Tíz lejjel akarta megvesztegetni a rendőrt a viráglopáson tettenért asszony

Egy óra a törvényszéki tárgyalóteremben

CLUJ. (Az Ellenzék tudósítójától.) Delelőtt 9 óra. Az igazságügyi palotában megkezdődött az élet. A sárga irattáskás ügyvédek alakja kiemelkedik a tömegből.

Végigjárnak a törvényszék tárgyalótermeit. Az I., II. és III. szekció polgári ügyeket tárgyal. Sietve megyünk tovább, hogy izgalmas bűnügyekre akadassunk. A IV. szekció tárgyalterme előtt fiatal börtönőr kíséretében rongyos ruházatu nő álldogál. A padokon és ablakok mélyedéseiben házsiszotbesbe öltözött falusiak, fekete ruhás városiak, rongyos öltözötű szegény emberek várják, hogy ügyükre sor kerüljön.

A tárgyalóterembe éppen most vonul be a Filipescu—Fata tanács és Lani ügyész. — Megkezdődnek a tárgyalások.

— Nelu Ioan! — Kiált ki az ajtón a teremszólgá.

Idősebb falusi ember lép be az ajtón. Az elnök felolvassa a vádiratot, mely szerint a Huedin-i gazda mult év őszén ellenszegült a hivatalos közegeknek, amikor azok végrehajtást akartak eszközölni a házában. A végrehajtást vezető Varna ügyvédnek pedig azt mondta, hogy tolvaj, gazember.

A vádlott védekezik. Kihallgatják a tanukat. Köztük Boanfa Huedin-i rendőrt is. Alig, hogy kinyitotta száját, a teremben palinka gőz terjengett. Az elnök csakhamar észreveszi, hogy a rendőr mielőtt a törvényszékre felment volna, valamelyik kocsmában erőt gyűjtött. Filipescu elnök Boanfat azonnal kikergette a teremből. A törvényszék nemskára meghozta az első ítéletet. Nelu Ioan hat hónapi börtönre ítélt. A vádlott felebebezt.

10 lejjel vesztegetni akart

Szabó Ágnes a következő vádlott. A börtönőr tuszkolja be az ajtón az 50 év körüli rongyos asszonyt.

A személynél adatok felvételekor a jegyző megkérdi:

— Volt már büntetve?

— Igen, kérem! Nem is egyszer, hanem már négyszer. Mindig lopásért. A férjemtől elváltam. Négy gyermekem van s valamiből nekem is kell élnem. Most is a börtönben ülök — mondta dicsekedve az asszony.

Szabó Ágnes azzal vádolják, hogy három évvel ezelőtt virágot akart lopni. Nicu Andrei közrendőr azonban tettenérte a tolvajt. Szabó Ágnes a rendőrnök 10 lejt akart adni, hogy ne jelentse fel. Nicu azonban megvesztegetés címen feljelentést tett ellene.

— Hogy történt a dolog? — Kérde az elnök.

— Nem emlékszem kérem! Nagyon feledékeny természetű vagyok. Ugy gondolom azonban, hogy nem akartam megvesztegetni

a rendőrt. Tetszik tudni kérem, nem szoktam, hogy a rendőroket megvesztegessen.

A törvényszék rövid tanácskozás után bizonyítékok hiányában felmenti a vádlottat.

Egy váltóhamisítás utójátéka

Több ügy főtárgyalásának elnapolása után Blaj Marioara 24 éves tanárnő váltóhamisítási ügyében kezdik meg a főtárgyalást. Blaj Marioara egyetemi hallgató korában városunkban több éven keresztül özv. Török Árpádnál lakott. Éveken keresztül rendszeresen fizette a lakás és kosztidíjat. 1931-ben azonban elmaradt 4500 lejjel. Az összegről váltót adott lakásadónőjének. A váltóra ráhamisította szüleinek nevét.

A vádlott elmondta, hogy tényleg elkövette a büntetést. Több napra haza akart menni. Lakásadónője azonban nem engedte el mindaddig, amíg az összegre valami biztosítékot nem ad. Abban bízva, hogy otthon édesapjától megkapja a pénzt, a váltóra aláírta szülei nevét. Édesapja később a váltóról nem akart tudni.

Özv. Török Árpádné a leány vallomását megerősítette. Elmondta, hogy amikor a leány haza akart menni, mutatott neki egy levelet, amelyet szülei írtak, hogy pár nap múlva küldik a kérdéses pénzösszeget. Nem is tett volna feljelentést, hogyha a leány édesapja kifizette volna a tartozást, de neki nagy szüksége volt a pénzre.

Blaj Marioara édesapja látva leányának súlyos helyzetét, melyből minden valószínűség szerint csak legkevesebb hat hónap börtön árán tudna megszabadulni, meg akarta változtatni eskü alatt tett eddigi vallomását, mely szerint neki semmi köze sincs a váltóhoz. Kijelentette, hogy a váltót ő írta alá. Az elnök azonban figyelmeztette hogy ebben az esetben hamis eskü miatt eljárás indítanak ellene. Erre a mostani vallomását visszavonta. A tanács két tagja között vélemény különbség származott, mire az ügyet Jenciu elnöklele alatt hármas tanács tárgyalta le, amely az ítéletet március 12-én hirdeti ki.

A tanács kivonult a teremből. A hallgatóság élénken tárgyalta az ügyet. Mindnyájan haragos szemeket vetettek az apára, akinek közsivűsége miatt a 24 éves, csinos, szőke tanárnőnek minden valószínűség szerint néhány hónapot kell börtönben töltenie.

(—ó. a.—)

Törvény készül a halászat megrendszabályozására. Tudósítónk jelenti: A földművelésügyi minisztériumban törvénytervezet készült a hegyes vidékeken történő halászat megrendszabályozására. A miniszter ezzel a nemesfajú halak kipusztulásának akarja elejét venni.

MIT IR A ROMÁN SAJTÓ

Egységes politika. A násznap. Fél-megoldások. „Regionalizmus.“ Színház. Áradások. Politika és közigazgatás.

ARGUS: El nem fogadható politikát követ a kormány, mikor kijelenti, hogy a stabilizáció alapjára helyezkedik pénzügyi téren és az adófizetők terhére, az állami kiadásokat, vámkokat emeli, kiviteli jutalmat ad és a kereskedelmet sújtó taksákat vezet be ugyanakkor. Nem lehet, hogy a pénz árfolyama meg legyen rögzítve s drágulás következzen be épp a kormány beavatkozására a piacon. Egységes vonalvezetésre van szükség. Egy akaratra, egy fejre van szükség az egész kormánynak, mely aztán a gazdasági életet egységesen irányítja. Enélkül sem egysúlyozott költségvetést, sem olyan külkereskedelmi rendszert nem lehet elérni, mely a „jövő héten“ meg ne változna.

ADEVERUL: A numerus-klauszus-mozgalomban Mihalache viszi a násznap szerepét. Amennyiben ugyanis kellő időben Maniu mozgalma ellen fellépett volna, nem lett volna Vaidának oka a jelenlegi agitációra. Mindenki tisztában van azzal, hogy Vaida a numerus-klauszus lovát azért sarkantyúzza, mert utól akarja érni Maniut, aki előtte lovagol és így nagyobb népszerűségre akar szert tenni Erdélyben. Veszélyes agitáció folyik az országban, mert a régi két jóbarát most élet-halál harcot folytat.

EPOCA: Mincaból ami történik, csupán egy tapasztalatot lehet leszűrni: A tekintélyt sem határozatlansággal, sem félmegoldásokkal nem lehet biztosítani. A pártelnökséget megtartani sokkal nehezebb, mint megszerezni. Nincs messze az idő, midőn Mihalache meg fog czekekről az igazságokról győződni.

CURRENTUL: Iasi város egyike azoknak, melyek tulzsufoltak s ahol a tudóvész fantasztikus pusztítást végez évek óta. Erről természetesen folyton-folyvást előadásokat tartanak. A Jorga-kormány idején milliókat költöttek egy szanatóriumra. De megbukott a kormány, az épület tönkre ment s csak az előadások maradtak. — Ugyanakkor egyetlen kormány sem volt, mely Erdélyben az ilyen intézményeket fel ne segítette volna. Más a „regionalizmus“ a harcban s más az igazság a valóságban.

MISCAREA: A Tatarescu-kormány egyedüli munkájának eredménye, hogy a kivételes rendelkezéseket és a cenzurát állandósította. Ez válik csak életszerűvé, ez jellemzi rájákoztatlanságát, a belső intrikákat és elégedetlenségeket, színházat játsza akkor, midőn munkára és komolyságra volna szüksége az országnak.

UNIVERSUL: Hiányzik a szervezési szellem és az építő erő. Tehetetlenségünk miatt természetes vetés pusztul el évek óta. Nem voltunk abban a helyzetben, hogy folytassuk a megelőző igazgatást s emiatt tiltakozások érkeznek hozzánk azon országok részéről, melyek szintén szenvednek folyóink medrének és a gátak gondozásának elhanyagolása miatt. Attól tartunk, hogy ebben az évben a szomorú események megismétlődnek a már elincult árvizekkel kapcsolatban.

DIMINEATA: Nem elég paragrafusokat írni a törvénybe. Az is szükséges, hogy az összes pártok távol tartassák a politikát a közigazgatástól. Amennyiben a közigazgatási törvénytervezetet az összes pártok elfogadják — amint ezt maga a kormány is akarja — elsősorban a községi tanácsosok állandóságát kell biztosítani. Jó és becsületes emberekre van szükség a községi vezetésben tekintet nélkül arra, hogy ezek melyik párthoz tartoznak.

Mozgósínházak műsora:

PÉNTEK:

CAPITOL: FARSANGI SZERELEM. Ragyogó szép bécsi operettfilm. Strauss zenéjével. Fősz. Hermann Thimig, Lien Deyers, Hans Moser és Mimo Dely, a párisi opera primaballerinája.

EDISON: 3, 5, 7, 9 órákor: I. EZER VESZÉLY KÖZÖTT. Izgalmas cow-boy dráma Richard Telmadge-val. II. MICKI MAUS. III. JOURNAL. Helyárak: 7 és 10+3 lejt.

MUNKÁS-MOZGÓ: A NAGY ATRAKCIÓ. Főszerepben: Richard Tauber. Műsor előtt Journal. Előadások 7 és 9 órákor. Helyárak: 10 és 12 lejt.

LEVÉLPAPIROK NAGY VÁLASZTÉKBAN (Blockposta is) legolcsóbban az Ellenzék könyvostályában.

SORSJEGYET

SZERENCSES KOLLEKTURÁBÓL VÁSÁROLJON!

BANCA ROMÂNĂ S. A. București kollekturából került ki az

V-ik játék mindkét hatmillióos nyereménye!!

Cluj-i képviselő: ELLENZÉK KÖNYVOSTÁLYA CLUJ, Piața Unirii. — A VII-İK OSZTÁLY ELSŐ OSZTÁLYÁNAK HUZZÁSA: 1935 MÁRCIUS HÓ 15-ÉN!!

SORSJEGYÁRAK (osztályonként) 1/4 sorsjegy: 200, 1/2 sorsjegy: 400, 3/4 sorsjegy: 800 lei!

Vidékre a pézsküldése ellenében portómentesen küldünk szerencsés sorsjegyet

DR. BERNÁDY GYÖRGY:

Az ország egész gazdasági szervezete együtt sorvad a kisebbségekkel

A kisebbségellenes légkör elleni első demonstratív megnyilatkozás, a Targu-Mures-i Magyar Párt intéző-bizottsági ülése

Targu-Mures. (Az Ellenzék munkatársától.)

A hetekkel ezelőtt megindult kisebbségellenes gyűlölet-hangverseny szölamai ma már közismertté váltak a kisebbségi közvéleményben. Ebben a gyűlölet-áradatban egységes sziklaként kell felsorakoznia a kisebbségi közvéleménynek, amelynek első erőteljes megnyilatkozása a Targumures-i magyar párt tegnapi intézőbizottsági ülésén történt. Az ülés legkiemelkedőbb pontja volt dr. Bernády Györgynek a kérdés egész területére kiterjedő nagy beszéde volt.

A Targu-mures-i magyar párt tegnap délutánra intézőbizottsági ülést hívott össze. Napirenden az ország magyar kisebbségének legutóbbi égető sérelmei szerepeltek. A gyűlést dr. Sebess Jenő elnök nyitotta meg, aki közölte a megjelentekkel, hogy a sibiui-magyar párti tagozat átiratot intézett a helyi tagozathoz, amely a mind sürűbben és fájdalmasabban fellépő kisebbségellenes megnyilatkozásokkal szemben sürgős és hathatós közbelépéseket és szervezett fellépést sürget.

Dr. Bernády György beszéde

Csak ezután szólalt föl hatalmas, kitűnően felépített beszédében Bernády György dr. a mindinkább égető és fontos kérdésben.

Bernády először azon véleményének adott kifejezést, hogy az egymásra utalt magyar és román tömegek közötti feleltelen uszítások következtében mindinkább súlyosodik a helyzet.

Az áramlat, amely minket elsöpörni készül — minket gyöngít a legjobban — mondotta a szónok —, de velünk együtt senyved a román népi egység. Mi ma a román állam testében eleven húsaként vagyunk és nem sorvadhatunk anélkül, hogy az ország gazdasági vérkeringése ne érezze meg. A két nép — mondotta Bernády — különben is egymásra van utalva. Néprajzilag és földpolitikai szempontból a szláv néptenger közepén baráti békejobbot kellene egymásnak nyújtson a két nép, az északi és déli szlávok harmónikus és összetartó politikájával szemben.

— A szláv harapófogó — mondotta Bernády — mindkettőnket elsüllyeszt, ha nem fogunk össze...

Bernády ezután néhány kézzelfogható sérelmet sorakoztatott fel.

Elmondotta saját tapasztalataiból, hogy 1919-ben és 1920-ban a román kormányok felszólítására azok a magyar tisztviselők, akik ma 16 év múltán, hivatali kötelezettségeik pontos elvégzése után egy állami intézkedés alapján állás nélkül maradnak eszküdt tettek. Ezek az állam kis katonái siettek megalapozni szerény tudásukkal a mai modern Románia várát. Ennek ellenére most ugynevezett „utolsó vizsga” alá vetették kisebbségi tanáraikat és tanítóikat és ugyanilyen kötelezettségek elé állították most postai alkalmazottainkat is. Ma már egyenesen az ügyvédek nyelvvizsgáját is követelik sokan.

Nem kevésbé tragikus az a tény is, hogy ma már magánvállalat is kiadott egy nyelvvizsgára szólító rendelkezést. Hát már a kisebbségi vállalatok is letaglózzák a kisebbségi alkalmazottakat? — kérdezi Bernády.

Ezután a Duca meggyilkolását követő ostromállapot és cenzura visszasságairól számolt be, konkrét esetet mondott el a Targu-Mures-i posta-vezetőről. Legutóbb egy levelet nem kézbesítettek ki a Targu-Mures-i postáról, mert az Biró tüzoltőrmesternek és nem „plutoniernek” volt címezve.

Módszort javaslatot terjeszt elő Bernády

A Sibiui átirat azt javasolja az egyes tagozatoknak, hogy közös megegyezéssel forduljanak a Népszövetséghez a kisebbségi sérelmek orvoslása érdekében. Bernády György teljes egészében elfogadja a javaslat elvi részét, csupán azt a módosítást ajánlja, hogy a magyar párt a királyhoz forduljon védelemért és ha nem kap méltó választ, akkor a Népszövetség útján juttassa el panaszait a kultúr népek föléhez.

Kérte egyúttal a pártközpontot arra is, hogy a legközelebb szervezkedő magyar

Select Mozgó Csókkal kezdődik...

Mindenki filmie Norma Shearer

LEGUJABB ALKOTÁSA:

A szerelem és szenvedés szimfóniája!

A többi szerepekben:

Robert Montgomery, Herbert Marshall

Megölte magát Urlateanu karmester, aki elsőnek adta elő Kodály Zoltán „Psalmus Hungaricus”-át Romániában

Egy jobb sorsra érdemes művészember tragédiája

BUCURESTI. (Az Ellenzék tudósítójától.) Minden mozzanatában megrendítő öngyilkosság történt tegnap Bucuresti-ben.

Radu Urlateanu hírlapíró, a Curentul című lap munkatársa az újság nyomdájának udvarán revolverrel szívenlőtte magát és azonnal meghalt.

A megdöbbentő dráma előzményeiről és annak folyásáról tudósítunk a következőket jelenti:

Radu Urlateanu éveivel ezelőtt került be a Curentul szerkesztőségébe. Határozott zenei tehetsége azonban másfelé vonzotta. Kilépett a laptól és egy ideig Timisoarán működött karmesteri minőségben s két évvel ezelőtt ő dirigálta Kodály Zoltán „Psalmus Hungaricus” című zenekari művét. Radu

Urlateanu a zenén keresztül a magyar és román nép közötti közeledést igyekezett megteremteni, de rosszul számított. Kodály nagy művének előadása egyes körökben vörös posztónak tűnt fel. Elsőnek az Univerul intézett ellene kirohanást és „kulturális szégyennek” nevezte Urlateanu eljárását. Utóbb a kultuszminisztérium be is tiltotta a magyar zenekari mű előadását, sőt állítólag eltiltotta őt a dirigálástól is.

A Curentul egykori munkatársa az utóbbi időben súlyos anyagi körülmények közé került. Hónapokkal ezelőtt egy vidéki szintársulattal próbálkozott, turnén járt, de ez a vállalkozása is balul ütött ki pénzügyileg. Lelkileg teljesen letörve került vissza hetekkel ezelőtt újból a Curentul szerkesztőségébe, ahol szerdán még rendesen dolgozott és hosszasan elbeszélgetett a többi munkatársakkal. Szerda este egy vidéki orvos öngyilkosságáról írt tudósítást s amikor a cikk elkészült, eltávozott a szerkesztőségből. A lap szerkesztője hajnali 5 órakor, lapzártá után, amikor távozni akart a nyomdából és kilépett az udvarra, Urlateanuval még találkozott.

— Lezártad-e az utolsó oldalt is? — kérdezte a munkatárs.

— Igen — hangzott a válasz.

— Elég baj — mondta Urlateanu —, mert még szenzációs hírem lett volna számodra.

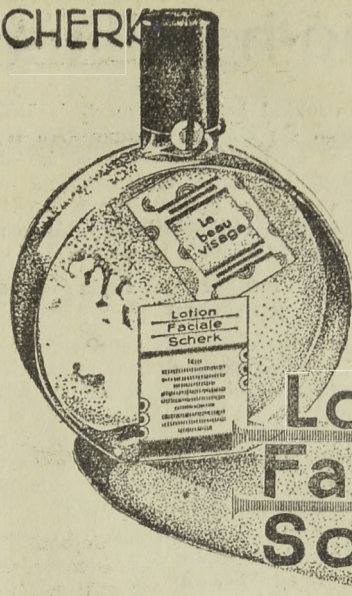
— Milyen hír? — kérdezte a szerkesztő.

— Öngyilkosság — válaszolta Urlateanu.

— Kié — hangzott el az utolsó kérdés — mire Urlateanu csak ennyit válaszolt: — Az enyémi! — majd két lépést hátrálva, hirtelen revolvert rántott elő zsebéből és szívenlőtte magát. A golyó talált és a hírlapíró holtan esett össze a nyomda udvarán.

Hivatalos vizsgálat szerint Urlateanunak az utóbbi időben súlyos anyagi gondjai voltak. Az elhunyt újságíró 40 éves volt és fia Tibica Urlateanu ezredesnek. Hét-nyolc évvel ezelőtt Urlateanu férje volt Pintér Böskéné, de néhány évi együttélés után elváltak. A tragikus sorsu zenész és újságíró öngyilkossága mély megdöbbenést és részvétet váltott ki egy Bucuresti-ben, mint Erdélyben.

SCHERK

Lotion
Faciale
Scherk

Scherk arc viz

Önön is tegy — A művészeti

és tisztatartatlanságok eltűnése

arcáról — Először a tisztaság

teljesen tisztá arcáról — Azon

ban ápolja rendszeresen

Ára üvegenként: Lei 62., 103.

és 164. — Kűdjé be pontos

címét és 12. Leit bélyegben

portóra, szívesen küldünk

egy próbaüveget. — Tegyen

kísérletet Coldcream-ünkkel:

Scherk éjjeli krém, Trisena

nappali krém.

Vezérképviselő: „Excelsior”

Bucuresti I, Calea Moşilor, 79

Tanácskozik az igazságügyminiszter az ügyvédi kamarai dékánokkal

BUCURESTI. (Az Ellenzék tudósítójától.) Pop Valer dr. igazságügyminiszter meghívására mintegy hatvan ügyvédi kamarai dékán jelent meg Bucuresti-ben oly célból, hogy közös megbeszélésen az ügyvédek kiadványait szemben állást foglaljanak. Az országos ügyvédszövetség képviselőit is bevonták a tanácskozásba. Pop Valer dr. igazságügyminiszter arra kérte a megjelenteket, hogy adják beleegyezésüket a kormány által tervezett módosításokhoz, mire Romulus Grococeanu ügyvéd az ügyvédszövetség nevében kijelentette, hogy az ügyvédi kar nem befolyásolható utcai tüntetésekkel s nem hajlandó elfogadni az ügyvédi vizsga kiküszöbölését és a gyakorlati idő megrövidítésére tett javaslatokat.

Az ügyvédszövetség képviselői ezután közölték az igazságügyminiszterrel azt is, hogy a kamarák ügyvéd tagjai sztrajkba kezdenek az esetben, ha megszavaztatják a módosításokat. Végül felpanasztolták, hogy a miniszterelnök nem volt hajlandó fogadni a szövetség küldöttségét, amiért sörte érzik magukat. Az igazságügyminiszter igyekezett meenteni a kormányelnök eljárását s ezt másirányú elfoglaltságával indokolta. Erre a tanácskozáson megjelent ügyvédek és dékánok egy része az ülést elhagyta. Az igazságügyminiszter hivatalos jelentést adott ki az ügyben, mely szerint az ügyvédszövetség határozati javaslatát átvette a kiküldöttektől. A Lupta jelentése szerint Pop Valer dr. igazságügyminiszter az ügyvédek kivonulása után tovább tanácskozott a helyükön maradt dékánokkal, akik szintén emlékiratot nyújtottak át neki.

Jó eredménnyel jár az újajta adószedés

BUCURESTI. (Az Ellenzék távirata.) A pénzügyi inspektorok a pénzügyminisztériumban Mitita Constantinescu államtitkár elnöke alatt ülést tartottak. Megállapították, hogy az országban 716 millió lej folyt be az utóbbi napokban adóiban. Különösen a Braszov-i pénzügyigazgatósággal voltak megelégedve, miután ez a hátralékos adók 71 százalékát beszedte.

ERDŐS RENEÉ művei olcsó

propaganda kiadásban!

UJ SARJ

ÉLET KIRÁLYNŐJE

BEREKESZTETT UTAK

AVE RÓMA

SANTERRA BIBOROS

LAVINIA TARSIN HAZASSÁGA

BÁRÓ HERZFELD CLARISSE

Minden kötet izléses vászonkötésben csak 119.— lej

kötetenként az

ELLERZÉK könyvosztályában

Kolozsvár—Fötér. Védőkre azonnal szállítjuk!

Kerje az olcsó könyvkiadások jegyzékét!

Gál Miklós dr. képviselő interpellációt intézett a pénzügyminiszterhez az adóemelésekről

Sándor József szenátor ellen legyelmani eljárás indítottak

BUCURESTI. (Az Ellenzék tudósítójától.) A kamara tegnapi ülésén Gál Miklós dr. képviselő interpellációt intézett a pénzügyminiszterhez, akit megkérdezt: — Mi igaz azokból a hírek közül, melyek az adóemelésekre vonatkoznak?

— Bátor vagyok a pénzügyminiszter urat megkérdezni — mondta Gál Miklós dr. képviselő — meggyőződöttem arról, hogy az ország adófizető polgárai képesek lesznek az érvényben lévő közterheknél még súlyosabb terheket viselni, történjék a közterhek emelése akár a közvetlen, akár a közvetett adók és taksák emelése után?

Az interpellációra az adott okot, hogy hetek óta olyan hírek vannak forgalomban, melyek szerint a költségvetési hiányokat a közvetett és közvetlen adók emelésével akarja a pénzügyminiszter fedezni. A közvélemény ahhoz van szokva, hogy a munkában lévő javaslatok híre után az emelések mindig bekövetkeznek.

— Nem kell bővebben kifejtenem — szögezte le Gál dr. képviselő, — hogy az ország

lakossága nem bír el már több közterhet, mert elbírható mértéken felül van sújtva. Az erdélyi és bányászati megyékben a tulajdonosi közterheikben a kereskedők tömegesen zárják be üzleteiket, iparosok, szabadfoglalkozásuk hagyják abba hivatásukat. A tömeg azért nem fizet, mert nem tud, hiszen senki sem távolozhat fel, hogy szórakozásból tūri butorainak elvitelét.

Gál Miklós dr. képviselő ezután a magyar párt nevében bejelentette tiltakozását minden adóemelés ellen, történjék ez akár a közvetlen, akár a közvetett adók, akár a taksák emelése után.

A szenátusban Damian szenátor indítványára fegyelmi eljárást indítottak Sándor József ellen, miután a határozat szerint a szenátusra nézve sértő kifejezéseket használt szerdai beszédében. Damian szenátor indítványához Vaitoiánu, Popovici és Lorchita tábornokok is csatlakoztak. Ugyanakkor Leonte Moldovanu szenátusi elnök elrendelte, hogy a kérdéses kijelentéseket töröljék a hivatalos lap parlamenti naplójából.

Rheuma? ASPIRIN

Vigyázat! Itt a rádió-halálsugár

BERLIN. (Az Ellenzék tudósítójától.) A világ rádiósi bizonyára nagy meglepetéssel fogadják azt a hírt, melyet egy amerikai napilap hatalmas címbetűk alatt közöl s melynek meglepő lényege az, hogy a rádiókészülékek, eddig nem ismert módon, a világűrbeli hozott sugárzással bizonyos befolyást gyakorolnak az emberi szervezetre! A rádióhallgató remülten teszi le a kagylóját, vagy huzódik odébb a készüléktől. Mert az, aki a meglepetéssel szolgál, halálsugarakról beszél s azzal rémítgeti híveit, hogy a rádió üzemeltetése megrövidíti az életet!

Érdekes kísérleti előzmények

Dr. Kohlörster, ismert természettudós, még abban az időben, amikor a rádiózők többsége fülkagylókkal a fején igyekezett megismerkedni a rádiózás titkaival: különös vallomások alapján kutatni kezdett bizonyos behatások után, amit szerinte a rádió okozott az emberi szervezetben. A birtokában levő jegyzőkönyvek megállapítják, hogy a rádiókat megmagyarázhatatlan érzés kerítette hatalmába, ahányszor a készüléket használták. Első próbálkozások idején a valamestevők legtöbbje heves főfájásról s az idegrendszerük bizonyos mértékű izgulásáról regéltek. A drótok, társák, tekeresek szövevényétől sokan gyomorfájást kaptak, sőt akadtak, akik hirtelenében kapott rákbetegségről nyilatkoztak.

A kiváló természettudós ezeket a legkörülményesebb kísérletezésbe fogott s mindmáig nem érkezett hír a várt eredményekről. A napokban azonban Kohlörster tanár közzétette tapasztalatait, melyek egyenesen arra volnának alkalmasak, ha beigazolást nyernének, hogy az ember irtózáva hajigálja ki lakásából a készüléket, aminek azonban a rádiótársaságok aligha örvendene!

Rádió-halálsugarak?

A természettudós nyilatkozatának lényege a következő:

Vannak sugárzások a világűrben, melyek az ember egészségét kétségkívül nagymértékben befolyásolják. A tanár felfedezett egy ilyen sugart, amely bármely rádiókészülék működését azonnal megszünteti, a lámpákat kiégeti s ha a hallgató közvetlen közelébe jut, feltétlenül befolyással van annak egészségi állapotára. Ezek a sugarak méternyi ólomlemezeken is áthatolnak, holott az eddig legerősebbnek tartott gammasugarak sem voltak erre az erőkifejtésre képesek. Hullámhosszuk oly minimálisan rövid, hogy kérek tizenkétféle fém el belőlük egyetlen centiméterben! Az anyag, melyből származnak, lényegesen súlyosabb az urán-ércnél, amelyet pedig a mai tudomány a legsúlyosabb ércnek ismer!

Amikor vizsgálódni kezdtek, hogy felfedezték ezeket a sugaraknak kiindulási helyét, óriási nehézségeket okozott olyan mérőszközök hiánya, amelybe az esetleg oldalról jövő sugarak nem hatolhatnak be. Kiszámították, hogy egymillió kilogramm súly

ólomburakkal kellene a mérőkészüléket körülvenni! De közben a tanár arra is rájött, hogy az éterhullámok ezt a sugárzást élénk mozgásba hozzák és elkövetik a föld felszínére, tehát a hallgatóhoz is, nyilvánvaló tehát, hogy a rádiókészülék valóságos halálsugárzást végez maga körül!

Ismeretlen fajta legyek az alagutban

Hogy a kísérletezések nem teljesen alaptalanok, azt beigazolja Regner stuttgarti tanár, aki komolyan hisz tudóstársának felfedezésében, sőt olyan berendezést eszelt ki, melynek segítségével a mérőkészüléket 250 méter mélységbe le lehet sülyeszteni a Bodeni-tóba, úgyhogy az ólom helyett a víztömegek tartják távol az oldalsugárzást.

Párhuzamosan Amerikában is tettek hasonló kísérletet. Bizonyos számú legyet helyeztek el egy nagyon mély alagutfurólyukban oly módon, hogy arra a helyre, ahol a legyek voltak, nem hatolhatott semmiféle világűr-sugárzás. Az eredmény megdöbbentő

volt! Az ellenőrző tudósok „hiteles” megállapítása szerint a legyek a magasságbeli sugarak híján egészen új, eddig ismeretlen fajtákká változtak át!

Mindez arra vall, hogy a dologban tényleg van valami, valószínű azonban, nem fenyeget veszély, hogy a rádió miatt gyomorrákok és elmebajt kapnak az ártatlan szórakozást keresők milliói. Kiderült ugyanis, hogy az éterhullámoknak vajmi kevés közük lehet azért is, mert hiszen a két különböző energiának a fizikai alkotóelemei merőben idegenek egymáshoz.

Kétségtelen, hogy a világűr nagyon sok rejtélyes és ismeretlen fizikai és vegytani behatást gyakorol reánk, élőlényekre, sőt az is valószínű, hogy életünk, egészségünk, gondolkodásunk nagymértékben a világűrnek idetartozó sugárzásától függ — ezzel szemben Kohlörster tanárnak a rádióval való kísérletéről kézzelfogható eredménye még nincsen, mire pedig meglesz, valószínű, hogy az emberek már nem is rádióval, hanem telepátia segítségével közlekednek egymással s hallgatják egyes gondolat-központok adását, nehogy a halálsugárzás kárt tegyen a szervezetükben!

ROMAN OPERA

Péntek március 8. **PREMIER!** Péntek március 8.

VIG ÖZVEGY

LEHÁR világvárosi sikereket elért operettje! Rendes helyárak! Bérletek érvényesek!

Gyilkos szerelem a lepra-táborban

Egy orvos és szerelme szörnyű tragédiája

PÁRIS (március). Egy francia orvos megdöbbentő tragédiájáról érkezett jelentés Kelet-Indiából. A történet fordulataiban izgalmasabb és meglepőbb a legszenzációsabb kalandregénynél is.

Az Annam császárság fővárosától, Huától nem messze van Unphua a leprások hírhedt faluja. Itt élnek a szörnyű betegség elátkozottjai. A betegeket családjukkal együtt telepítik ide. Még gyermekek is vannak itt, akik ebben a borzalmas környezetben nőnek fel. A leprástáborba követte beteg férjét egy Pnom Dinah nevű tüneményesen szép félvér asszony is. Az apja francia volt, az anyja benszülött annamita nő. A kerületi orvos, dr. Couboisier, akinek hivatali kötelessége volt hetenként kétszer meglátogatni a leprás falut is, halálisan beleszeretett a

csodálatosan szép félvér asszonyba. Érzelmait Pnom Dinah is viszonzotta. A szerelmek szép tervek szöttek a jövőről és elhatározták, hogy mielőtt elhárul utjukból minden akadály, házasságot kötnek. Az akadály a férfi volt, aki már a borzalmas betegség következtében a végét járta. Az előrelátott esemény nemsokára bekövetkezett: a férj meghalt.

A regény azonban most váratlan fordulatot vett. Pnom Dinah, aki eddig, legalább látszólag teljesen egészséges volt, maga is a leprás fertőzésnek esett áldozatul. A borzalmas betegség rohamosan elhatalmasodott rajta. Arcáról lefoszlott a hus és az elragadóan szép nő rövid idő alatt borzalmas kislétté lett önmagának. Dr. Couboisier ettől kezdve nem mutatkozott a leprás faluban és kerülte még a lehetőségét is annak, hogy a szerencsétlen nővel szembe kerüljön.

Pnom Dinah most már a betegek mániákus makacsságával ragaszkodott az orvoshoz. Folyton kereste az alkalmat, hogy találkozzék vele. Az orvos óvatoss volt, a nőnek egyetlen próbálkozása sem sikerült. Egy este azonban, amikor az orvos hazatért és az ablakon ülvé nézett ki az utcára, a félhomályban hirtelen valaki hátulról átkarolta és mielőtt még magáraeszmélt volna, halálfejet jelent meg szeme előtt és egy iszonyatos csókban tapadt az ajkaihoz. Az orvos most már tudta, hogy Pnom Dinah lopódzott be lakásába. Kétségbeesett erőfeszítéssel próbált védekezni. De a nő vadul megharapta és a vérző sebet újból szétroncsolt ajkával illette. Dr. Couboisier ekkor végre nagy lendülettel eltaszította a nőt, aki messze repült és a szoba egyik sarkában elvágódott. Pnom Dinah kísértetiesen kacagva kiáltotta:

— Most mégis az enyém vagy, mindig velem leszel. Te is ott fogsz élni Unphua-ban, a mi falunkban...

Az orvos, aki tisztában volt azzal, hogy milyen sors vár rá, valósággal orjengeni kezdett. Felkapott egy törz, a nőre rohant és egykori szerelmest agyonszurta. Az orvost gyilkosságért letartóztatták. Most vizsgálati fogságban ül. Bünyűgének tárgyalására azonban aligha fog sor kerülni; már rajta is mutatkoznak a lepra iszonyatos tünetei. A grandguignol-szerű történet az indokínai francia kolóniában nagy megdöbbenést keltett és általános részvét nyilatkozik meg az orvos borzalmas tragédiája iránt.

Jókai Mór:

ARANYEMBER

86 lejes propaganda kiadásban az Ellenzék könyvostályában Cluj, Piața Unirii. Vidékre azonnal szállítjuk. Most rendeljen, mert csak néhány példány kapható már ebből az olcsó kiadásból.

Társas életbiztosítást kötöttek a kisebbségi orvosok

A Romániai Kisebbségi Orvosok Jóléti Szövetségének összes tagjai a napokban személyenként harmincezer lejes kollektív életbiztosítást kötöttek. A Szövetséget az eszme megvalósításánál azok a sajnálatos esetek sarkalták, amelyek a közelmúltban Clujon is előfordultak. Egymásután három kiterjedt praxiszú, nagyteljesítéjű orvos halt el s az elhunytakat hátrahagyott vagyon hiányában a kollégáknak kellett közös költségen eltemettetniök. A Szövetség a hasonló helyzetek kiküldésére, a hátramaradtakat támogatására s a kar tekintélyének megőrzése céljából nyult a kollektív életbiztosítás eszközéhez.

A szerződés értelmében a tagok harmincezer lejes biztosítási kötvényt kaptak. A harmincezer lej a tag elhalálozása esetén azonnal esedékes. Husz év elteltével biztosítási díjat többé nem kell fizetni, az összeg a társaságnál kamatozik. A husz év eltelté után bekövetkező elhalálozásokkor az alábbi táblázatban feltüntetett összegek kerülnek kifizetésre:

Belépési kor:	Díjfelvétel:	megszűnési év:	Haláleseti összeg:
25	45		67.950
30	50		60.450
35	55		54.000
40	60		48.000
45	65		44.100
50	70		40.500
55	75		37.500

Az alapbiztosítás mellett a szerződés pótbiztosítást is tartalmaz. Balesetből származó halál esetén a biztosító az összeg kétszeresét fizeti ki. Balesetből eredő rokkantság esetén az orvos a rokkantság mértékének megfelelő arányú összeget kap. A családtagok családi pótbiztosítást is kötöttek arra az esetre, ha husz éven belül az elhunyt férj után a felesége is elhalna. Ez esetben a harmincezer lej két ízben kerül kifizetésre.

Az életbiztosítási kötvények után az orvosok életkor szerint 116—209 lej havi díjat fizetnek, családi pótdíjképpen pedig 5—8 lejt. A szerződésben azt is kikötötték, hogy ha a biztosított tag teljesen munkaképtelenné válnék, a további díj fizetése alól mentesül, a biztosítás azonban díjfelvétel nélkül is érvényben marad.

Az orvosszövetség a szerződés értelmében bármikor kérheti a kötvények átvételét valamely idegen állam valutájára, amennyiben ezt a törvények nem fogják tiltani.

GYENGELKEDES IDEJÉN, különösen, ha a rosszullétet szörűs vagy keresztfájás fokozza, az enyhé és igen kellemes természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz mindig puha, könnyű székürülést és kielégítő emésztést szerez.

Krónikus gyomorhajt (gyomorégés, gyomorhajt, savanyu felbőgés, görcs, puffadás stb.) meggyógyítja a Salvációt.

Cluj munkakamara.

454—1935. szám.

KÖZLEMÉNY.

A munkaügyi minisztérium 112963—1935. száma rendeletének értelmében az érdekelteknek tudomására hoztuk, hogy 1935. április 1-ig vasárnaponként a kóser meszár-székek kivételével minden meszár-szék egész nap zárva lesz.

Az interimár bizottság elnöke:

s. k. Gavrilă Boca. Titkár: s. k. Nic. Nicora

Bolti ár ha-mad iért-n yed iért csak rövid ideig, alábbi szak-hő nyve! kerülnek kiadásra:

TECHNIKA, SZAKIRODALOM

Ardos Frigyes népszerű technológiai és légi- ipari akadémia. Az ékrovás 62 helyett 22 lej, Bati munkálatok és bórdborítás 90 helyett 22 lej, Faba g tések 62 helyett 22 lej, Fafaragások és fémdoborítás 90 helyett 22 lej, Ké ügyességi segédmunkálatok 62 helyett 22 lej, Jalsoviezky Géza: A tűzépék, vagy: a folyékony és gáznemű melegtartó anyagokkal lajtott ö-szes tetszégű motorok szerkezete és kezelése, két 1124 oldal 540 hely-tt 130 lej, Morva Rezső közismert műszaki kézikönyv-i: Cséplőgépek, 136 oldal, 80 helyett 18 lej, A vas és fé ek, 173 oldal, 80 hely-tt 18 lej, Villamosság a gyár-orlatban: L. Villamos cseleg szerelése, 62 helyett 14 lej, IIL Dinamók szerkezete, 80 helyett 18 lej, Brla: B la: Tű-zeléstán, 380 oldal, 180 hely-tt 24 lej, Csia Ignác: Bányaméréstán, 220 oldal, 108 hely-tt 40 lej, Réz Géza: Bányaműveléstán, 385 oldal, 108 helyett 24 lej.

Kaphatók az

„Ellenzék” könyvostályában,

Cluj, Piața Unirii. — Kérje az alkalmi vásár-iny-nes je yzékét.

Egységes, erős olvasótabor szegit diadalra az Ellenzék célkitűzéselt.

A NAGY PRÓBAKÖ

Mikor kerül szönyegre az alkotmány módosításának kérdése?

Egyetlen párt, vagy koalíció. — Nincs rózsás kilátásuk a kisebbségnek. — Titulescu keze

BUCURESTI. (Az Ellenzék tudósítójától.) Az Adeverul hosszabb cikkben foglalkozik az alkotmánymódosítás kérdésével és megállapítja, hogy Tatarescu miniszterelnök folyó év nyarán fogja ezt a kérdést tanulmányozni. A kormány elnöke meg fogja állapítani, hogy lehet-e szó a dologról és hogy milyen formában lehetne megkísérlni. Az első kérdés a lap szerint az, hogy a liberális párt-nak módja van-e egyáltalán a kérdés megoldására. Nehezen lehet ugyanis elképzelni, hogy a párt új választások nélkül vegye kezébe az alkotmánymódosítást. S ha választásra viszi a kérdést, nem tudhatja, vajjon fölényt szerez-e a kiírt választáson, vagy más politikai csoportokkal kell evégett összefognia?

Alkotat-e alkotmányt egyetlen párt?

Egyesek bizonyára kifogásolják, hogyan hozhat alkotmányt egyetlen politikai párt. Az Adeverul megállapítja szerint azonban ez a munka éppen egyetlen párt részére van fenntartva. Az alkotmány szellemében ugyanis erre egy párt, vagy ebből a célból alakított koalíció van hivatva.

Miért nem léphet az ország színe elé egy „nemzeti-kormány”? — veti fel a kérdést a lap.

Nehéz kérdés ez, mert „tekintélyek” felülkerekedését jelentené a jelenlegi nagy, kormányképes pártokkal szemben. Így tehát ez

kisebbségben maradna s a módosításhoz szükséges tekintélyes fölényt a választásokon nem biztosíthatná. Nyilvánvaló tehát, hogy erre a célra egy hatalmas párt tekintélye és ereje szükséges.

Az Adeverul szerint így jutunk el ahhoz a kérdéshez, melyik pártot fogja a Korona felkérni ennek a nagy munkának levezetésére. Előnyben fogja-e részesíteni valamelyik nagy ellenzéki pártot, vagy inkább a mai kormány erejére fog támaszkodni, ha majd sor kerül a fontos feladat elintézésére? Ez a kérdés még nyitva maradt.

A legnagyobb feladat

Az ügy még nincs napirenden, de ha szönyegre kerül, kétségkívül nehéz helyzetet terem majd, a lap szerint, Tatarescu részére. A liberális párton jól tudják, hogy ez ma a politikai hatalom megtartásának próbaköve és jól sejtik, hogy a liberális párt uralmát meghosszabbíthatná, ha a kérdés elintézése sikerülne.

Az Adeverul külügyi ténre is áttér a kérdéssel kapcsolatban. A lap szerint az elkövetkező események folyamán Titulescu külföldre utazik az ország érdekében megvédése. Párist és Londont fogja felkeresni s nyilatkozatokat fog tenni több igen fontos ügyre vonatkozóan. A lap végül megállapítja, hogy nem lehet a külpolitikai helyzetből elválasztani a belpolitikai kérdéseket.

AZ ELLENZÉK KÉPES HIRSZOLGÁLATA

WHITECHAPEL, LONDON. NYOMORTANYÁJA. Ismét erősen foglalkoztatja a londoni hatóságokat a Whitechapel lebontásának terve. Képünk a híres nyomor- és betörő-negyed egy utcáját ábrázolja. Whitechapel házai előtt, az utcán árulnak a kereskedők és a kép így inkább hasonlít keleti vásárhoz, mint a nagy világváros egy utcájához.

A FEHÉR MÉREG! Amerikában egész hadtest áll a fehér mérge elleni harc szolgálatában és még így is félelmetes méreteket ölt a csempészet. Képünkön az az opium-mennyiség látható, amit három hónap alatt foglalt le a titkos üzlektől egyedül a San-Franciskó-i rendőrség. A fehér mérget a „kábitószer elleni divízió” igazgatója saját kezűleg gyűjti meg és égeti el.

KUBÁBAN ISMÉT FORRADALMI A HANGULAT. A szenvedélyes kubaiak mindig találnak alkalmat utcai tüntetésre. Képünkön egy politikai bűntény elkövetője látható, aki szónoklatot tart az utcán és akit lelkesen ünnepel a tömeg.

A KÉTARCU JAPÁN. A japán nők nagyrésze már kezd felszabadulni az évezredek elnyomatás alól. Ma már minden pálya nyitva áll a japán nők előtt, akik egyetemre járnak, politizálnak, üzletet vezetnek és ugyyszóván teljesen szakítottak tradíciójukkal. Képünkön a régi és a mai japán nő látható, amint békés egyetértéssel sétálnak az utcán.

UJABB HAVAZÁS EURÓPA-SZERTE. A márciusi havazás ismét számos helyen lavinaomlást idézett elő a hegyek között. Arosában a képünkön látható tábla figyelmezteti a szökeket a lavinaveszélyre.

AMERIKÁBAN REPÜLŐGÉP-AUTÓVAL KISÉRLETEZNEK. A Roosevelt-Fi-eld-repülőtéren A. J. Williams kapitány, egyik büszkesége az amerikai légi-flotának, bemutatta az Airplane-autót. A gép teljesen alumíniummal van borítva és hallatlan sebességet ér el óránként.

„KOMISZ KÖLYKÖK CSODAORSZÁGBAN.” Ilyen cím alatt utban van Amerika felől a híres amerikai kórikus-pár, Laurel és Hardy legújabb filmje. A két kórikus olyan népszerű Amerikában, mint az Egyesült-Államok elnöke.

A külkereskedelem új rendje

BUCURESTI. (Az Ellenzék tudósítójától.) A kormány úgy határozott, hogy a külkereskedelem új rendjére vonatkozó intézkedéseket március 10-én lépteti életbe. Manolescu-Strunga kereskedelemügyi miniszter előterjesztését mindenben elfogadták és így ismét sor kerül a kiviteli-jutalom bevezetésére. Ez azon árukra fog vonatkozni, melyekkel versenyt kell folytatni a külföldi piacokon. A kiviteli-jutalom a kiszállított áruk értékének 10 százalékát is eléri. A devizakereskedelemre vonatkozó rendelkezések még nem véglegesek. Annyi bizonyos, hogy ezt a külkereskedelmi hivatal külön bizottsága fogja kiutalni magáncélra (tanulmányut, turisztika stb.) s az is megállapítható, hogy a „kormány gazdasági bizottságának előzetes hozzájárulásával fogja kiadni a kereskedelemügyi miniszter. — A deviza-forgalom lebonyolítására jogosított bankok számát meg fogják szaporítani. A Banca Nationala a kérdéses bankok névsorát most állítja össze. A behozatalt szabályozó rendelkezések is munkában vannak.

A BETEGSEGÉLYZŐ PÉNZTÁRAK ÖNKORMÁNYZATÁNAK VISSZAÁLLÍTÁSÁT KÖVETELIK AZ IPARI ÉRDEKKÉPVISELTEK. Tárnu-Muresről jelentik: A betegsegélyező pénztári sereknek orvoslása céljából az iparos-érdekeltségek országos megmozdulás beindítását határozták el. Erdély különböző városaiban tartottak már gyűléseket, melyeken elsősorban a betegsegélyező autonómiájának visszaállítására hangzottak el felszólalások. Felkérte a tárnu-muresi iparosság Szabó Béni magyarpárti képviselőt is, hogy támogassa az önkormányzat iparosainak bucaresti nagygyűlése alkalmával az erdélyi iparosság ezirányú mozgalmát. Szabó Béni képviselő értesítést küldött Bustya Béla magyar iparosgyűlési elnöknek, amelyben eljárásának teljes sikeréről számol be. A bucaresti iparosnaggyűlés is a betegsegélyező pénztár autonómiája mellett foglalt állást s minden erejét latba fogja vetni a jövőben is, hogy az iparosság betegpénztári sérelmeit orvosoltassanak.

NAGYSZABÁSÚ ÉPÍTKEZÉSEK A LÁTHATÁRON. Az idén városunkban az építkezés előreláthatólag meg fogja haladni a múlt évi kereteket. Nehány olyan nagyszabású épület fog felépülni a tavasz folyamán, amely a munkások szállítását foglalkoztatja. Felépül többek között a Mico-utcai fiziológiai intézet, amelynek alapítói 11 évvel ezelőtt rakták le. Az egyetem tanácsa erre a célra 8 millió lej irányzott elő. A református egyház a Calvin-utczában felépíti a Diaconissa-otthon 2 millió lej költséggel, a munkásbiztosító 7 millió lej költséggel színházat épít. A görög katolikus püspökség a Minorita-teleken négyemeletes bérpalotát épít a Regina Maria-utcai fronton is. Egyidejűleg a Minorita templomot stíluszerűen az új épülethez renoválják. A költségvetés szerint a négyemeletes bérpalota és a templom átrenoválása 14 millió lejbe fog kerülni.

A KÉZMŰIPAROSOK ORSZÁGOS KONGRESSZUST TARTANAK. Bucurestiből jelentik, hogy a főváros Munkakamarája március 10-re az ország összes kisipari szervezeteit kongresszusra hívja össze Bucurestibe, hogy ott tárgyalják a készülő új törvényjavaslatokat, amelyek a kézműipar helyzetére vonatkoznak.

IPAR ES KERESKEDELEM

Engedélyhez kötik az új gyárak és ipartelepek létesítését

Csak közgazdasági szempontból közhasznú vállalatok kapnak a jövőben államsegélyt

CLUJ. (Az Ellenzék tudósítójától.) Az 1912-ik évben életbeléptetett iparfejlesztési törvény az országban minden iparvállalat részére bizonyos kedvezményeket biztosított, tekintet nélkül arra, hogy a gyár hol létesült és milyen céleket termelt. Ennek a törvénynek a hatálya már többször lejárt s mindannyiszor rövidebb időre hosszabbították meg érvényét, abban a reményben, hogy időközben elkészül az új törvény.

Ez év áprilisában megint lejár a törvény érvénye és a kereskedelmi miniszter hozzákezdett az új törvény elkészítéséhez. Bizottság dolgozik a törvény reformján s ez a bizottság már eddigi ülésein is elég nagyjelentőségű újítások törvénybeiktatását határozta el. Így ki-mondták, hogy jövőben új gyárakat csak miniszteri engedély mellett lehet létesíteni.

A külkereskedelmi forgalom nagyfokú korlátozásának hatása alatt igen sok kertes életképességű vállalat alakult, olyan termelési felételeket véve számításba, melyek tartások nem lehetnek. Bizonyos arányosságot a minisztérium álláspontja szerint fent kell tartani a mezőgazdaság, az ipar és a kereskedelem között és végül meg kell akadályozni olyan vállalkozások létrejöttét, amelyek a pillá-

natnyi nagy haszon elérése és nem az ország gazdasági erejének növelése céljából létesülnek. Mindezen szempontok figyelembevételével minden gyáralapítási kérelmet a minisztérium szigorú vizsgálat alá fog venni

s csak olyan engedélyeket ad ki, amelyek közhasznú vállalkozások létesítését célozzák.

Ezzel szemben korlátlan fejlődési lehetőséget akarnak biztosítani a már létesült és jól működő vállalatoknak, amelyek kibővítését az állam is elő akarja segíteni.

Tervbe van véve az is, hogy az üzemek között a közgazdasági célszerűség és szükség alapján bizonyos fokozatokat állapítsanak meg s hogy az állam különböző mértékben támogassa államsegéllyel, szállítási és esetleg adó-kedvezményekkel kívánatos és szükséges iparágakat, viszont teljesen kizárja a támogatásból a feleslegesnek, életképtelennek, vagy a közgazdasági szempontból jelentéktelennek minősítendő gyárakat.

Ugyanez a törvény szabályozza majd a kartellek működését is,

amelyek ma minden akadály és ellenőrzés nélkül alakulhatnak és működhetnek.

A kisiparosok országos szövetsége állást foglal a betegsegélyezőjárulékok ügyében

BUCURESTI. (Az Ellenzék tudósítójától.) A romániai kisiparosok országos szövetsége a közelmúltban tartotta meg kongresszusát Alexandru Samoil szenátor elnöke mellett. A kongresszuson résztvettek Manolescu, Trancu-Lasi és Ioanitescu volt miniszterek, valamint Mihail Enescu, a betegsegélyező volt vezérigazgatója.

Samoil elnök beszédében ismertette a kongresszus összehívásának szükségességét és kifejtette, hogy a szövetség létevére ellen intézett támadások miatt kellett egybehívni a kongresszust. A szövetségtől megvonták az elsőbbségi kedvezményt, amit egyenlő ajánlatok esetén közszállításoknál tagjai kaphattak.

Állást foglalt a túlzott adók ellen, majd szigorú kritikát gyakorolt a betegsegélyező pénztárak fölött. Nem felel meg a követelményeknek sem az orvosi szolgálat, sem a segélyezés.

Az elnöki megnyitó után Gheorghiu, a munkaügyi minisztérium államtitkára kijelentette, hogy a kormány természetesen és jogosnak tartja a Samoil szenátor által felhozott azt a sérelmet, hogy a munkás betegsége esetén az első hét napot a munkaadó fizesse meg. Ez a fizetés jogtalan és antiszociális. A munkaügyi államtitkár felszólalása után a kongresszus kimondotta, hogy a munkaadó a jövőben ne fizessen egyenlő részben betegsegélyzői illetéket a munkással.

A kongresszus második napján az elnök megállapította, hogy Erdély a feltételes betegsegélyzői tagság mellett van, míg a régi királyságbeli kisiparosok a kötelező tagság mellett foglaltak állást.

A munkaügyi miniszter orvosolni akarja a kisiparosság panaszeit

Szabó Béni képviselő a múlt év decemberében interpellációt intézett a munkaügyi miniszterhez, melyben a kisiparosság sérelmeit tárta fel. Az interpellációra a miniszter a napokban írásbeli kimerítő választ adott, melynek főbb tartalma a következő:

1. Az iparjog kiváltásával kapcsolatos taxáknál a munkaügyi minisztérium az ő hatáskörébe tartozó taxáknak a minimumra való leszállítását igéri. A más minisztériumokhoz tartozó taxák az egyes törvények módosítása rendjén szállíthatók le.

2. A kisiparosság súlyos közterheinek csökkentése ügyében a munkaügyi minisztérium interveniált a pénzügyminiszternél.

3. Szakiskolák, börtönök és más hatósági üzemek, műhelyek nyomasztó konkurenciájával kapcsolatosan azt kéri a minisztérium, hogy a különféle ipari szerek és szakkamarák után adatokkal felszerelve igazolja az iparosság: melyik intézmény milyen munkálatokat és kiknek végzi azokat, hogy azután megállapítható legyen a törvényben biztosított jogkör túllépése s a megfelelő szankciók alkalmazása. Ami a javítóintézetek és fegyházak készítményeinek forgalombahozását illeti, ez ügyben miniszteri értekezletet tartottak és az iparosság védelmére a következő rendelkezéseket léptették életbe:

Ezek az intézmények nyilvános árlejtésen csak kivételes esetekben vehetnek részt.

Az általuk készített iparcikkek csak a rendes piaci árakon hozhatók forgalomba.

Csak a meghatározott mennyiséget termelhetik.

Ami a kontárkérdést illeti, a minisztérium állandóan figyelemmel kíséri ezt a kérdést is, amely szerinte is, a gazdasági krízisen kívül, az elavult törvények hibáiból nőtt nagyra.

A kontárkérdéssel kapcsolatban egyébként a minisztérium kidolgozott egy részletes utasítást, melyet a közeli napokban megküld az összes szerveinek, a kontárok annyira szükséges legszigorubb ellenőrzése és büntetése céljából.

UJABB MINISZTERI RENDELET EGYES GÉPEK BEHOZATALA ELLEN. A pénzügyminisztérium rendeletet küldött a vámvédelmi hatóságokhoz, amelyeknek figyelmét felhívja arra, hogy legújabb intézkedései szerint tilos az alábbi gépek behozatala: gabonatorlós, buzáválogató és tisztító gépek, függőleges, egyenes lisztítók, automatikusan működő különböző sziták, olyan mágneses készülékek, amelyeknek segítségével a gabonából kivonható a vastartalom, a malmok által használt angol gyárműny specális ventilátorok.

GYULAI PÁL

TÖRTÉNETI REGÉNY

IRTA: BÁRÓ KEMÉNY ZSIGMOND

77-İK KÖZLEMÉNY

Senno — kinek további kedélyhangulata bonczolására e megjegyzések szükségessé váltak — szilárd lélekkel, és vas egészséggel bírt.

Azonban a bástyafenek a lég nyomasztól zárt, s rekkenő volt.

Még kün is a szabad ég alatt nagy hőség uralkodott, s ámbár a szent Miklóskapu mögött terjedő külváros többnyire szellős, és emelkedett helyzeténél fogva a váltó- és ideglázaktól megkíméltetett; de azon aránylag néptelen téren, hol most az alváros fekszik, s melyre a bástyabörtönök néztek, számos esetei fordultak elő e betegségeknek, többnyire a mocsároktól megvesztegetett lég következtében.

S minő dohos, nehéz, csaknem folyó volt a nedves falaknak, Senno fogházának göze!

Ezt ő, míg a „kék darabontok“ menekülési terve folyamban vala, míg a szabadságról, és dicsőségről regélő álmait szét nem oszlának, alig érezte, sőt a legfűszeresb láthatár balzsamillatjával sem cserélte volna be.

De midőn eszmélni kezdte helyzetéről; midőn az iszonytól rögtön megkapatva, többé remélni nem tudott; midőn a nap első sugarainál már forró homlokka, kimerült arca, és földre szegzett szemekkel ült a falszögletnél; midőn végre annyi virasztás, és kín után pihenést keresett, de egy rövid, és tévedező félszendernél többre nem talált: — a! ekkor Senno el volt készítve egy, nedves, penészes, rekkenőségig hő-

lak minden kellemetlenségeit sokszorozva érezni, s a megvesztegetett lég kóroanyagjainak martaléku kitétetni. — Csak a külvilággal való érintkezés, csak oly hírek, melyek a remény, vagy félelem újabb tájképeit nyitják föl, adhatnának kedélyének még derültebb szint: de Balázs, a vén tömlőcőr, hamar észrevette, hogy a kék darabontok elszökésének körülményei legkönnyebben napfényre derülnek, ha a művészek vele, és Mészárossal gyanút ébresztő viszonyokban maradnának. Míg tehát az éji csata miatt ágyban heverő barátjával részletesen értekezhetnék azon módokról, melyek szigorúan történendő nyomozás esetére legezél-szerűbbek volnának, elhatározza: minden alkalmat kerülni, melyben Sennoval bővebb érintkezésbe jöhetne, s oly szorosan tartani magát a Márkházytól adott utasításokhoz, mintha szívének legkisebb köze sem volna azon fájdalomnak iránt, melyeket egy szenvedőben egy érzéketlenné váló érintkezés okoz. Nála — a különben jó szívi öregnél — nehéz feladat volt ez.

Senno, a mint az idő delet meghaladta, s közelge a börtönrrel való találkozás rendes órája, kezd mely csüggettségéből, tompa apathiájából ébredni; mert annyira megszokta volt, Balázstól apró, bizonytalan, de még is érdekes értesítéseket hallani a pártmozgalmakról, és a szabadtársa vonatkozó hírek felől, hogy most is, noha semmiben nem bízott kevésbé, mint jövődjében, szíve meg-megdobbant a legkisebb nesze, mely fogházának ajtaja körül hangzott.

Végre zörg a kulcs, a vasrekeszt fölemelik, a zár kinyílt, és a kenyér, s vízzel egy örszolgá lép be, kit Senno soha nem látott, s kinek nyers, érzéketlen arcvonalai mutaták: mily hasztalan volna ez embernek ajkairól szavakat várni, melyek a vigasztalással, vagy könyörrel legtávolabbi kapcsolatban állanak.

Nem kockáztatott tehát egy kérdést sem, sötétebbre vonta homlokredőit, s midőn az örszolgá távozott, néhány sohaj, mely kebléből fölörvénylek, el-

áruhá, hogy a reményhagyott szív hasonlít egy pénzmaszékényhez, melyből tartalma kivétel, de a mely üresen is még hosszas ideig fogja azon illatparányokat kilehelni, melyeknek benne semmi anyaga, semmi látható maradványa nincs.

Ah! a nap mily rekkenő, a börtönlég mily dohos a magány mily lelketlenül egyhangú, és a lassu, rest perezek mily örjöngitők!

Soha sem érezte ezt ily méltékben Senno.

Ha tegnap, midőn még beteg ingerlékenységbe nem esett idegrendszere, valaki erős vonásokkal rajzoló le az utcánépek azon szenvedéseket, melyek egészségtelen fogháza miatt sanyargatják, ő e tényt ügyes igazatnál, mely a valótól kölcsönzött gyöngé vonásokból hatályos rémképeket tud összeállítani, egyébként nem fogta volna tartani.

De most „Oh! talán nem is földi mű e bástya“ sohajtja „talán a gonosz lények, minden követ legyilkolt emberek büszködő testének nedvével áztatták meg, s most építményüket a pokolkafalra fölébe állíták, hogy gőzölögjön, míg általa ragály terjed a félvilágra. Boldog Szűz! hisz én itt örülttől leszek, míg meghalhatnék!“

És az est is a felleget, s csilagatlan ólomkék ég-gel, — az est szellőzőrejtől élénkké nem vált erdőivel, és néma Marosterével, szem elől elburkolt szírtelével, és a pásztortüzekről alig kijellett Ünökövel, — az est a lenyomult füst, és sűrű párák közt heverő külvárosokkal, a szekerekerekek alatt fájón csikorgó Szentgyörgyhíddal, a korcsmák részeg életével s a toronyor méla fölszólalásaival, — az est, a bástyarábokkal, kikhez a mely várak, s a zárt ablakrészek miatt, csak barna homályát küldhete, és nem íriss, üdítő legét, — az est szintoly csüggeteg, szintoly lázas, s mégis tompa hangulatban találá Sennot, mint a nőben hagyta el a láthatárt a lefűt nap.

S midőn az éjféli közlege egy a legrémítőbb hangulatok egyike, mutatkozott nála. (Folytatjuk)

HIREK

Öngyilkos róka

Az öngyilkosság nem a szabad természet ölé, valamelyik erdő mélyén, vagy tisztáson történt. Nem, szerencsére még nem jutottunk odáig, hogy az erdő oktan állatai is szándékosan váljanak meg az élettől. Nagyon rossz jel lenne, ha ők sem tartanák érdemesnek élni, ott kint, ahol szabadság van, ahol csak a napi eledel megszerzése okoz gondot. Hagyják meg ezt az embernek, akinek se szabadsága nincs már, a gondoktól pedig igazán nem hajthatja már le nyugodtan a fejét, akkor sem, ha életme és juttott lakása van.

A mi rókánk fogoly volt, emberek közelében élt és ők rontották meg egyszerű, természetes életét, tanították meg az öngyilkosságra és juttatták hozzá azokhoz a lehetőségekhez, hogy „eldobja magát az életből”. És szegény alaposan el is dobta. Tegnap délelőtt dobta le a második emelet tetejéről az utcán járkálók közé. Szép sárga szőrével felbőszítta a friss tavaszi szél, ahogy a tetőről röpködött lefelé, majd egy nagy csuppánás a járdán és vége lett mindennek.

Még összeesett fogságba és ott töltötte a telet az unitárius kollégium tetején. Az első napokban szomorú volt, nem mozdult egy helyből. Aztán lehullott a hó és nem bírt magával, éjjel-nappal szaladgált. Feltartotta a fejét, elnézett messze a homályos hóhullásban, aztán nekiramodott, de a párkányról meg kellett torpannia, mert nem volt tovább, hova lépnie. Visszafelé indult, de pár lépés után ott is a semmi, a mélység állott előtte. Kétségbeesetten szaladgált a négyzet alakú épület tetején, nem volt egy talp-alatti hely, ahová már oda ne nyomta volna jellegzetes lábát. Éjszaka az alatta elterülő város villanyvilágítása sárgás fénnel vette körül, de nagyon unatkozott, nagyon idegennek érezte magát. Néha lenne ugrott a párkányokon és bekukucskált az ablakon a diákok hálósobájába. Ezek örömmel fogadták az éji látogatót, etették és hamarosan úgy látszott, hogy barátságot kötöttek egymással.

A róka azonban szakított mindennel. Elment a hó, kopaszon maradt a tető és jött a tavasz! Hogy bírhatta volna tovább a fogságot? Láttá messziről a hegyeket, a havosokat, amelyeket olyan jó ismertet és otthon érezte magát bennük. Egyszer csak nekiramodott, jöttön inkább a halál a város felé, ha nem lehet szabad vadja az erdőnek, ha nem lakhat barlangban, hanem villanyvilágítás körül egész éjjel.

És a róka öngyilkosságot követett el.

Nyugtázza. A múlt héten az alábbi adományok érkeztek szerkesztőségünkbe: A háborúban világtalanává vált rokkant részére: özv. Szabó Lajosné 100, Széll György, Orasul Nou 30 lej küldött. Öt szegény család részére F. I. 100 lej juttatott hozzá. — Multheti nyugtázásunk kiegészítéseként közöljük, hogy Teleki Julia (Jibau) gyűjtőívén a következő adományok szerepeltek: Markovits Dezső 10 lej, N. N. 20, X. Y. 10 lej, Zörgő S. 20, Teleki Julia 40 lej, összesen 100 lej. Az adományokat köszönettel nyugtázzuk és rendeltetési helyeikre juttatjuk.

KÁVÉHÁZBAN.

— Bocsnát uram, olvassa ön azt az újságot, amelyen ül?

Felmentették az aranytízkeréssel vádolt bányatulajdonosokat. 1931 február 21-én a Nemzeti Bank mellett működő aranytermelés-ellenőrző bizottság tudomására jutott, hogy Bartha Miklós Rosia Montana-i aranybányatulajdonos a bányájában termelt aranyat magánembereknek adta el és nem szolgáltatotta be az illetékes bevételi hivatalnak. A feljelentés után a Nemzeti Bank elküldte egy ügynökét Barthához, aki magánemberként mutatkozott be és egy kilogram aranyat vásárolt a bányatulajdonostól. A vásár megtörténte után egy lesben álló másik ügynök azonnal jelentkezett Bartha Miklósnál és kihágási jegyzőkönyvet vett fel az esetről. Az ügy a Turda-i törvényszék elé került, ahol Bartha Miklóst az aranykereskedelmet szabályozó törvény alapján kihágás címén ötezer lej fő és háromezer lej mellékbüntetésre ítélték. Az ítélet ellen az ügyész felelősséget és kérte a büntelést lefoglalt aranyra az állam részére való elkobozását. A tábla tegnap tárgyalta az ügyet s a vád és védelem meghallgatása után megváltoztatva a törvényszék ítéletét, felmentette a vádlottakat és egyben elrendelte az elkobozott egy kilo arany kiadatását.

MÁRCIUSHÓ

12

KEDD ESTE
9 ÓRAKOR!

A bécsi közönség és a bécsi rádió kedvencei!

Hermann LEOPOLDI és Betja MILSKAJA

a világhírt zenehumoristák

egyetlen hangversenye!!

A CAPITOL MOZGÓ HELYISÉGÉBEN

MÁRCIUSHÓ

12

KEDD ESTE
9 ÓRAKOR!

A világ legnagyobb zongorája. A világ legnagyobb zongoráját a londoni árumintavásáron mutatták be. Az óriáshangszer hossza 3,65 méter, súlya egy tonna, leghosszabb hurja 3,30 méter, készítése 600 fontba került. Az óriási zongorát az angol rádiótársaság vette meg, mely egyik stúdiójában fogja használni. A vásáron egy külföldi cég 25 millió borotvapengét, egy indiai fejedelem pedig 400 fontért arannyal borított, drágakövekkel kirakott hajkifét rendelt.

Felmentették Tanasescu Opre szeszinspektort. A törvényszék IV. szekciójának tegnap hirdette ki az ítéletet Tanasescu Opre szeszfelügyelő ügyében. Mint ismeretes, Tanasescu egyike volt a legutóbbi Kun Andor-féle feketeszesz-ügy vádlottainak. A törvényszék nem látta beigazoltnak a szeszinspektor elleni vádakat s ezért a vád alól felmentették.

Akut gyomorrontás ellen vegyen óránként 2–2 szem Salvacid pasztillát, a tünetek (hányás, görcs, láz, bevont nyelv stb.) megszűnnek. Biztos és gyors gyógyulás, 2000 belföldi és külföldi orvos elismerő véleménye.

15 szemet tartalmazó kis tubus L. 50.—
50 szemet tartalmazó üveg L. 150.—
Kapható a gyógyszerárakban és a romániai képviselőnél: „Szent István” gyógyszerár, Oradea, Str. I. C. Brătianu 60.

Perzsia helyett Irán. Londonból jelentik: A Daily Telegraph teheráni jelentése szerint a perzsa császári kormány elhatározta, hogy mivel földrajzi, történelmi és etnográfiai okok alapján Perzsia nem felel meg annak a területnek, amelyet az ország jelenlegi határai magukban foglalnak, ezentúl a birodalmat Iránnak és a nemzetet iráni nemzetnek fogják nevezni. Az új elnevezés a kormány rendelkezésének értelmében március 21-én lép életbe.

ROYAL-mozgó
ma, pénteken:

Az utolsó Szentpétervári udvari bál

Az idei szezon legsikeresebb sláger operettje.
Fősz.: Camilla Horn, Ivan Petrovics, Halmay Tibor, Adele Sandrock. Strauss Oszkár Bucsukeringő c. operettjének csodás melódiai elevenedése.
PREMIER! nek fel a filmben PREMIER!

Vasárnap délelőtt pontosan 11 órakor szennázásos dupla műsor: MATI E.
1. Fegyház anyaga, Boris Karloffal.
2. Az éret dala. Granovsky rendezése

A „hajótörött” élményei. Varsóból jelentik: A Cseljuszkin-expedíció izgalmas története még élénken él mindenki emlékezetében. Ismeretes, hogy a kutató társaság hónapok óta egy jégtáblára szorulva vívta élet-halál küzdelmét és az egész művelt emberiség izgatottan leste, vajjon a mentésükre siető hajóknak sikerül-e a szerencsétlen embereket kellő időben kiszabadítani. A mentési munkálatok sikerrel jártak. Értetve tehát, hogy a halál torkából kiszabadultakat mindenütt nagy lelkesedéssel és szeretettel fogadták. Az expedíció egyik tagja, egy Jelly nevű orosz egyes városokban felolvasást tartott élményeiről. Megkapó színekkel esztetle, hogyan roppantotta össze hajójukat a jéggyűrű, hogyan éltek a hatalmas jégdarabon, mennyit szenvedtek a hidegtől, az éhségtől, hogyan figyelték pillanatról-pillanatra, hogy nem hasad-e meg a jégdarab és nem pusztulnak-e el valamilyen nyien a jeges vízben? A közönség megindultan hallgatta a borzongató eseményeket, Jellyt szinte kézzől-kézre adták, ünnepelték, etették-itatták, pénzt is gyűjtöttek részére, csak hogy minél jobban kárpótolják szenvedéseit. Egyszerre véget ért az orosz jó dolga. Egy varsói tanár valamiképpen gyanút fogott: egy és más dolog nem látszott előtte egészen rendben lévőnek és kissé érdekelt: ki is voltaképpen ez a Jelly. Hamarosan kiderült, hogy Jelly sohasem volt az expedíció tagja, előadott élményei, kalandjai az újságok ismertetéseinek tulzott kiszínezései, de legnagyobb részét egyszerű kitalálások. Az is kiderült, hogy Jelly tulajdonképpen Leo Marscevit állásnélküli balettmester. Letartóztatták.

Négy embert temetett el a lavina. Rómából jelentik: Borzano kerületben a hólavina eltemetett négy csempészt, akik valamilyen szörnyethaltak. A szerencsétlenül jártak holttestét még nem találták meg.

Az ELLENZÉK a haladást szolgálja. A kisebbségi és emberi jogok előharcosa.

A Buhusi-i posztógyári sztrájk oka. Tudósítónk jelenti: Megírta az Ellenzék, hogy 4000 munkás sztrájkba lépett a Buhusi-i posztógyárban. Ennek oka az, hogy a gyár kénytelen volt az utóbbi időben megindult verseny folytán a napibérek színvonalát a többi gyárakban fizetett munkadíjakhoz képest leszállítani. A munkások így következő óráért kaptak: Szövőmunkás I. oszt. 11 lej, II. osztályu (közepes) 8,50, III. osztályu (gyöngye) 6 lej. Fonómunkás 7 lej. A Bácsu-i munkaügyi felügyelőség megtette a törvényes lépéseket a sztrájk megszüntetésére.

Konyhát kap az angol király. Az angol király huszonöt éves uralkodói jubileumára többek között egy csodálatos új konyhát kap. A csodakonyhát a királyi palota közelében külön kis épületben helyezték el. Építője, Beresford Marshall feleségével együtt tervezte. Marshall kijelentette, hogy a világ legemancipáltabb nője is jobban ért a konyhához, mint a legügyesebb férfiszakács és ezért a berendezés értelmi szerzőségét feleségére bízta, ő maga csak a technikai kivittel foglalkozott. A király konyhájában szinte minden gépre van berendezve. Villany- és gáztűzhelyek tömege, különböző hőfoku vízcsapok, forralók, sütők, kemencék, hűtők, jégkészítők, minden fémből, porcellánból és üvegből, töltik meg a világ legmodernebb konyháját, ahol a szakácsok pusztán kézzel egyáltalában nem érintik az ételeket, amelyek a király asztalára kerülnek.

Scherk-arcváz az egész világon! Mindegyütt, ahol ápolnak nőket, — Bécsben és Berlinben, Prágában és Budapesten, Párisban és Bucarestben vagy Svájcban és Angliában, mindenütt egyaránt ismerik a Scherk kozmetikát. Az ilyen minőségű készítmények számára nincsenek határok, mindegyütt megbecsülik a híres Scherk-arcváz jószágát.

Három évi fegyházra ítélték a visszaeső Maesalt. A törvényszék IV. szekciójának Filipescu—Fatu tanácsa tegnap tárgyalta Macsai József bűnügyét. Mult év novemberében egy éjszaka betörték Genarro Morone főtörő selyemáru üzletébe s mintegy 12 ezer lej értékű árut loptak el. Néhány nap múlva a rendőrség a lopott áruk egy részét megtalálta Macsai József munkanélküli szobafestőnél, aki már öt alkalommal volt loptasért kisebb-nagyobb időre elzárva. A tegnapi főtárgyaláson Macsai tagadta, hogy ő követte volna el a bűntettet. A törvényszék tekintetbe véve, hogy a vádlott veszedelmes, visszaeső bűnöző, három évi fegyházra ítélt. A vádlott az ítélet ellen felelőszett.

A legszigorúbb diéta (fogyasztó, só-hus-folyadék szegény, vegetár, Bircher-Benner-féle Rohkost) betartása sem jelent lemondást a Svábhegyi Szanatóriumban. Tolerancia meghatározás.

Itélőtáblai hírek. Blatt Ignác, dr. Hirsch Gyula és Semlyén Hugó, a csődbement Egyesült Közgazdasági Bank igazgatói ellen vádat emeltek hűtlen kezelés címen. A vádlottakat a törvényszék, mint ismeretes, felmentette. Az ítéletet tegnap a tábla is helybenhagyta. — Sándor Géza 20 éves fiatal embert a Deva-i törvényszék súlyos testi-sértés címén egy évi fegyházra ítélt. Sándor a kiszabadulása alkalmával kapott írásban kijavította a minősítést gyilkosságra és az egy esztendő három esztendőre. Emiatt a sorozás alkalmával büntetett előzetlétére való tekintettel a katonai szolgálat alól felmentették. Tette azonban kitűnő és a törvényszék 8 hónapi börtönrre ítélt. Az ítélet a tábla is helybenhagyta.

Késharc román és szász legények között. Sibiu-ból jelenti tudósítónk: Ocna-Sibiului város kimeneteli mulatság zajlott le a „Central” szállodában mulatozó román és szász legények között. A mulatság a tetőpontján volt, amikor valamiből kifolyólag heves szóváltás kerekedett. A szóvita rövidesen verekedéssé fajult, a bicskák is előkerültek és egymást kezdték késelni a legények. Riemenner Hans 24 éves Sibiu-i péksegédnek egy jól irányzott szúrás bal tüdőszármáját járta keresztül és eszméletlenül esett össze. Beszállították a Sibiu-i kórházba. A fiatal ember állapota súlyos. Az Ocna-Sibiului csendőrség megindította a nyomozást.

Ma harminchárom éve,

az Ellenzék 1902 március 8-iki száma amazonpárbajról ír. „Két özvegyasszony elkeseredett véres harcot vívott egymással Kanizsán. Baczkó Veron és Kósa Victoria kanizsai asszonyok rége óta halálos gyűlölettel viseltettek egymás iránt. A nagy haragnak szerelmi féltékenységek voltak az oka. Baczkó Veronnak Rutkai András ocaváló molnár házasságot ígért és az asszony sok pénzt költött a legényre. Mikor aztán pénze elfogyott, Rutkai otthagya és Kósa Victoriához látogatott el. Az elhagyott nő mindent elkövetett, hogy Rutkaiat visszahozza s mert ez szép szerével nem ment, fenyegetőzött, hogy leszúrja vetélytársát. A mult vasárnap — aztán Baczkó Veron megüzente Kósa Victorának, hogy kést hordjon magával, mert egyiküknek meg kell halni. Tegnapelőtt a két ellenfél az utcán találkozott. Baczkó Veron megállította ellenfelét.

— Hát van-e málád kés, te céda?

Kósa Victoria erre nagy konyhakést rántott elő a köténye alól s megvillogtatva felelt:

— Vigyázz, mert beléd mártom!

Baczkó Veron szintén kivette a kötényébe rejtett konyhakést és vad dühvel rontott Kósa-sára. Mire a lármára a közelben lakók kifutottak az utcára, a két asszony már a földön fetrengett. Mind a kettőből patakként ömlött a vér.

A lap igen élesen kifakad a szennylapok ellen. „Mondják. Állítólag. E két szóval gyakran találkozunk azokban a szennylapokban, melyek országsszerte gombamórcra teremnek s nagy mohósággal terjesztik az erkölcsi miázmát napról-napra. A gyanúsításokat, a leghívtá nyabb rágalmatokat e két szóval vezetik be rendesen, mert tudva azt, hogy valótlanokat állítanak, előre kell gondoskodni mentő utakról. Azzal mit sem törődnek, hogy mily mérhetetlen károkat okoznak aljas támadásaikkal, pénzért képesek mindenre, s ha megszorítják, azzal állanak elő, hogy ők nem hiszik az egész dolgot s ezért írták így: Mondják. Állítólag.”

A szmoking eredetéről azt írja az Ellenzék, hogy egy angol ur ebéd után megkérte látogatóit, hogy a dohányzáshoz kényelmesebb kabátot ölthessen. És felvette a szmokingkabátot. A viselőt szentesítette a walesi herceg, azóta viselik a „dohányzó-kabátot.” „A szmokingnak mostanában letűnőben van a csillaga. A szmokinggal meglehetősen visszaélnék ugyanis. Ebédre, színházba ebben járnak az emberek, sőt utóbb táncolni sem ártallanak benne. A tulajdonos visszahatás lett a következménye s ez a magyarázata szmoking ezidőszentri hanyatlásának.”

A színházban bemutatták az Uff király című operettet, amelyről így ír a kritikus: „A telivér operettek tarka slendriánságaiból mulatságosan szót librettó, tele könnyű, színes, kellemes melódiákkal. Ime, ennyi az Uff király című operett, amely tegnap este kellemesen mulattatta a közönséget. A színészek mindnyájan az operett keretében illő jó kedvvel játszottak szerepüket.”

A PAJOR SZANATÓRIUM (Budapest, Vas-u. 17.) ügyében felvilágosítást nyújt szíveségből dr. Bíró Géza gyógyszerész Cluj Piata Unirii.

BÖLÖNI GYÖRGY: AZ IGAZI ADY. Hatalmas irodalmi siker kíséri Bölöni új kötetét, mely teljesen ismeretlen részleteket tár fel az olvasó előtt, Ady életéből. Rengeteg kitűnő fényképmelléklettel 240 lejtét kapható az Ellenzék könyvosztályában. Vidékre azonnal szállítjuk.

ELADÓ

a Str. Don t on k t holdnál nagyobb, faigyművelésű telkesen beültetett és beépített tégelművelésű kertbe épült 2 sz. ba, konyha veranda mellékhelyi gázkészítéssel, adó entes ház. Kiváló ivóvíz, vil anyvilá itás, szepertin utak, k lön kis nyaralóház fából. Zödségek, virágos kerl díszlátká, fokrakkal, évlő virágokk l. Autóbuszjárat. — Értekezni:

SÁNDOR bizományosnál. CALEA VICTORIEI No. 13.

Megkezdődött az új sorsjáték! — Még 7 nap!
Vásároljon, vagy rendeljen postán sorsjegyet a

Diszkrét ki- zolrás!

BANCA ILIESCU S. A. CLUJ NÁL

SZÍNHÁZ ÉS ZENE

GYÖNGYVIRÁG

Makkai Sándor énekes mesejátéka Saja Sándor zenéjével a Magyar Színházban

Zsúfolt ház; a Magyar Színház minden sorának minden helye foglalt. A lámpák elalszának, csöndes, mesészerű muzsika esendül meg. Amint a nyitány első tételének vége, sűrű tapsra hajol meg az énekes mesejáték fiatal, ismeretlen zeneszerzője, Saja Sándor. Aztán fut a muzsika tovább, felgördül a függöny. Falusi édesanya mesébe kezd s pár perc múlva Meseországban vagyunk. A mesebeli király, huszéves leánya születése napján összehívja népét, hogy az örömnapi mindenki kérését teljesítse. Mindenki boldog. Vidám elégedettség ül ki a megajándékozottak arcára, de örül mindenki a jó király szép leánya feletti örömhöz s a szép királyleány is boldogban pihen meg a nép szeme. Ezt a boldogságot, örömet rontja meg az ördögök királya, ki a király régi ígérete alapján magának követeli az ünnepelet leányt. Hiába a könyörgés, az ellenállás! Husz évvel ezelőtt halálos veszedelemben a király az ördög hatalmába adta magát. Az ígéretet valóra váltja a poklok királya, Gyöngyvirágot a bűvövel tehetlenné tett nép köréből elhurcolja az ördögök. A későn hazaérkező Mirkó királyfi busan indul táltosparipáján huga után, de Gyöngyvirág után megy Jancsi, a szerelmes juhászbojtár is. Hiába édesanyja rimázkodása, a számadó juhászgazda kérése. Jancsi elbucszuk falujától, bárányaitól. Utján édesanyja imádsága kíséri s vele van a derék bojtárt hűségéért, becsületességéért szerető s féltő juhászgazda ajándéka is: a vesztélyben erődtudó csudakulacs és a mindenkit maga valójában mutató s igazi valójává varázsló csudatőz. Gyöngyvirágot végül is kiragadja az ördögök királya hatalmából a királyfi hűsége, önfeláldozó testvéri szeretete, a tündérr királylány Mirkó iránti tiszta szerelme s a szerelmes, derék bojtár hűségének jutalma, a poklok veszedelmében is erődtudó csudakulacs. Az ördögkirály uralmából kiszabadult testvérpár és a bojtár azonban szomorúságra érnek haza, az öreg király meghalt övéi után való bánatában. Mirkó megfogja a tündérr királylány gyűrűjét, a segítségül jövő tündér föl támasztja a királyt. Most már csak egy a kérdés: Gyöngyvirág és Jancsi szeretik egymást, de az etikett? Az aranymadár csudatőze megmutatja Jancsint a maga valójában. Mi is lehetne más, egy ilyen jó fiú? Ledobja szűrét, királyi ruha van rajta, az etikettel is rendezjöttünk. Ahol ennyi jószág, hűség, szeretet, önfeláldozás van, ott a tündérr királylány is érdemes földi lényé változni. Leveti tündérségét s Mirkóé lesz.

A mese lényege mindig az, hogy egy költött világban, hol a fantázia teremtő ereje valósággá teszi a csodát s csodák oldanak meg mindent, otthonosabbakká tudunk lenni, mint a saját, valóságos világunkban. Széppé ezt a világot Makkai mesejátékában az az emberhez méltó jobb világ teszi, melynek szépségét erkölcsi motívumok adják. Makkai fantáziájának ereje belesodor a mese világába s mikor már bennvagyunk, otthonossá is lesz ez a csodálatos világ, mert jó ott lenni, ahol a jónak győznie kell s ahol a hűség, szeretet, önfeláldozás, szerelme sorra sikert érnek. A mi jobb világunk valósul meg, az, amelyiknek meg kell valósulnia, de nem magától, hanem az erkölcsi küzdelmek révén. A fantázia belesodor a mese világába, a jó otthonossá teszi számunkra ezt a világot. A színház közönsége így jutott egy szép estéhez. A sikert nemcsak a vastapsok jelezték, hanem a jelenetek közben feltűrt nyitászín tapsok, melyeket nemcsak derékasan játszó színészeink egyenletesen szép játéka váltott ki, hanem egy jobb, szebb világ nagyszerű eseményfordulatai. A közönség önfeladottan élt a mese birodalmában. Az emberben lévő örökgyermek tapsolt egy-egy fordulattal. S nem trükk.

Rachmanova Alexandra művei olcsó propaganda kiadásban:

Szerelme, cseka, halál — — Lei 84—
Házasság a vörös viharban — Lei 84—
A bécsi tejesasszony — — — Lei 84—

Minden kötet izléses félvászon kötésben, hófehér papíron! — Csak rövid ideig kapható az

Ellenzék könyvostályában

Cluj, Piata Unirii. — Vidékre utánvéttel is azonnal szállítjuk!

kökönek, hanem annak, aminek a gyermek szokott, hogy az ördög veszti... Felébredt az emberben az örökgyermek, önfeladottan igyulová, boldoggá tenni a fáradt, cinikus embert! Lehet-e szebbet mondani Makkai mesejátékának dicséretére?

Saja muzsikája nem jár uj atakon, de szép, hangulatos, nemes muzsika. Aláfest, színez; ahol helye van, átveszi a vezető szót. Zavartalanul hat. Melódiagazdagsága a régi, finom daljáték stílusát juttatja eszünkbe. A zeneszerző bemutatkozója nagy közönségsikertel jött.

A rendezés ötletes meglepetésekkel szolgált. A második felvonás pokoldiszetét hatalmas tapsvihar fogadta; régi színházi ember előtt az őszinte meglepetés hangján kiáltotta a brávót. A táncbetéteket is meg kellett ismételni. A munkából hazatérő falusiak a Bethlen Gábor dalárda tagjai voltak. Kedves, ünnepies megjelenésük, szép kórusuk magában is magyar ünnepé avatta volna az estét.

Szombaton A DENEVÉR felújítása

Strauss János nagyoperettje, a Denevér, amely a világon minden nagy város színpadán színre került és mindezt felejthetetlen sikert aratott, szombaton este a klasszikus operett-komló 6-ik felújításaként van a színház mű-

Színészeink megérdemelt sikert arattak. A főszerepeket Solymosán, Tompa Béla, Bereng, Tóth Elek, Balázs, Koós Dodó, Jenői és Nagy István vitték. A mese hangulatát zavartalanul elsősorban Tóth Elek, Tompa Sándor, Koós Dodó és Bereng adták vissza. Járósi Andor.

A Magyar Színház műsora

Péntek 8½: Gyöngyvirág. (2-odszor.) Szombat 3: Az aranyember. (Ifjúsági előadás nagyon olcsó helyárrakkal.) Szombat délután 6: A lán. (Halvány Lili vigjátékának első olcsó helyárras előadása.)

Szombat 9: A denevér. (Johann Strauss vigoperája, a klasszikus operettciklus hetedik felújítása. Premier-bérlet 14. szám.)

Vasárnap 3: Három a kislány. (Olcsó helyárrakkal.) Vasárnap 6: Gyöngyvirág. (Rendes helyárrakkal.)

Vasárnap 9: A denevér. Hétfő 8½: Blanco Posnet előadása.

(Irodalmi munkás-előadás, a munkás dalárdák részvételével, versek, énekek, továbbá: A háztető zerebe, Curt Götz vigjátéka. Helyárrak: 23, 18 és 13 lej minden illetékel.) Kedd 8½: Alsóbb osztályba léphet. (Gredinár Aurel és Walter Gyula színjátéka, eredeti bemutató a szerzők jelenlétében. Premier-bérlet 15. sz.)

Során. A két női szerepet Solymosán Magda és Hienz Helly, Alfréd szerepét pedig vendégként Ionel Pulca, a cluji Opera fiatal tenoristája énekl. Vasárnap este másodszor kerül színre a Denevér.

Szombaton és vasárnap délután három olcsó helyárras előadás lesz a színházban

Szombaton délután 3 órakor ifjúsági előadás: Az aranyember. délután 6 órakor A lán. és vasárnap délután 3

órákor a Három a kislány van a színház műsorán; mindhárom előadást nagy olcsó helyárrakkal tartják meg.

Vasárnap délután 6 órakor GYÖNGYVIRÁG, harmadszor

APRÓHÍRDETÉSEK

Egy szó ára 2 lej, vastagabb betűvel szedve 4 lej. Legkisebb hirdetés ára 20 lej. Állástkeresőknek egy szó 1 lej, vastagabb betűvel szedve 2 lej. — Csak vasárnapra feladott hirdetések után 25 százalékos felárat számíttunk fel. Díj előre fizetendő.

Apróhirdetések feladhatók: a kiadóhivatalban, helyi s vidéki bizományosainknál, bármely hirdetői irodában. Csak válaszlevegyes kérdézőkérésre válaszolunk. Cím tartalmazó hirdetésekre a választ közvetlenül a megadott címre kell irányítani.

HÁZASSÁG

HÁZASSÁG. — Társasági legdiszkrétebb házasságközvetítés „MIREA” irodánál Cluj, Calea Regale Ferdinand 116.

LEVÉLTÁR

KÉRJÜK AZ ALÁBBI JELGÉS leveleket könyvostályunknál átvenni: Alig haasz-nál, Augasztus, Azon-nál, Arvaleány, Bess-lét s Békés otthon, Bútor Jóvó, Cui orvos, Csendes, 1570 sz., Egy eskü más semmi, Feltétlenül megbízható, Gyümölcsös, Gond-talan élet, Házulaj-donos öltözék, 25 éves, Házasság nincs kizár-va, Jó munkaadó, Ju-dith, Köz pkoru, Köz-pont, Komoly vevő, Készpénz fizetés, Ki ki a maga költségére, Kozmetika, Marmaroshos Bank, Mlék-jövedelem, Mérnök, Motorkerékpár, Mosó-

nő, Ötvenezer lej, Vesszék kis családi házat, Óvadék, Szerény-igényű, Szőke, Szolid, Női megélhetés, Vállalkozó.

EGY idősebb bácsit Mivel levelét későn vettem, vasárnap délután 10-ór jelenlét meg az Ön által megjelölt helyen. — „Most kerültem ki az életbe”.

ADÁSVÉTEL

TÖBBMILLIÓT jövedelmező közszükségleti tárgyakat szabadalmi eladói vagy társaságok. Vass szabadelni ügyvivő n 1. Grigorescu 112. 4-5-10. Gy 1230

JÉGSZEKRÉNY, kétajtós, kintű álló. Potban eladó. Strada Duca 3. sz. III. emel t 7. ajtó. Gy 754

BÉCSI gyártmányú zongora és különféle butorok eladók szűzösen. Cím: Calea Victoriei 44. I. 22. a. Ko 185

ELADÓ AUTÓBU-SZOK; nagyon jó karban, üzem ép állapotban, Ford, Chevrolet-Truck, Citroen és Dodge gyártmányúak, Alvázak és carrosseriák külön-külön is eladók. Értekezni lehet S. A. de Autobuze Maja & C mp. Cluj. Reg-ele Ferenc No. 62.

JÓKARBAN levő konyhakredencet vennék. Címeket „Olcsó” jellegű könyvostályba kérek. Gy 755

Felváltunk papírpénzt fém-pénzre. St ada I. G. Duca 8. szám. „Ellenzék” fipénztári Gy 750

Ingatlan és lakás

KIADÓ egy szoba, konyha és egyéb mellék-helyiségek. Str. Cernauti 5. Gy 751

EGY szobás-konyhás komfortos lakást keresek a központban május elsejére. Ajánlatokat és címet „3 tagú család” névre kérek a kiadóba vagy az Ellenzék könyvkereskedésbe. Gy 753

KIADÓK: májusra kertés 3 szoba, konyha, fürdőszoba, Rositi 6. azonnalra. 2 szoba Jasilor 1., pince Jasilor 1., pincek Sincal 17. Eladó villák, házak, Értekezni Sincal 17. K. 69.

Éderli Falcu

hogy Légrady Pál színtársulata Gherlân kezdte meg színészeszóját. A Nápolyi kaland című operettrel nyitott a társulat, amelynek erősségei a Karácsonyi-pár, Fratta Géza, Réthy Margit, Bartha Ilus, Légrady Pál, Kálmán Márton és mások;

hogy Aradon még élnek romantikus fiatal-emberek. Néhány nappal ezelőtt két fiatal-ember járt az Olga fényképezési műterem-ben és ott meg alkarta vásárolni Erényi Bő-kének a kirkatba kített fényképeit. A tulaj-donság nem adta el nekik a képeket, mire éjszaka felvették a kirkatot és elrabolták onnan a kedves Erényi Bőket;

hogy a plágium-perék dzsungeléből akár mindennapra akadna egy-egy megemlíteni való eset. Ezúttal dr. Marton Sándor szin-padi ügynöksége a sértett fél — ugyanaz a szin-padi ügynökség, amely már annyi ellene indított plágiumpernek volt a vádlottja. Dr. Marton Sándor Fritz Wiesenthal és Franz Engel bécsi komikusokat illeti plágiumvád-dal. A komikusok zenés szkeccset adnak elő a bécsi Simplicissimus-kabaréban és dr. Mar-ton szerint ez a szkeccs azonos Nőti Károly-nak egy a birtokában levő egyfelvonásosával. Tegnap délután bizottság jelent meg a Sim-plicissimus-ban, amely előtt a két színész el-játszotta a szkeccset. A bizottság véleménye szerint a szkeccs csak „paródiája egy komé-diának”;

hogy Bécsben nagy sikerrel mutatták be az új Korda-filmet, a Vörös Pimpernel. A Vörös Pimpernel Orsz Emma bárónőnek világhírű regényéből készült, cselekménye a francia forradalom idejében játszódik. A fő-szerepet a VIII. Henrik magánéletéből ismert kitűnő színésznő, Merle Oberon játssza, a fér-fi főszerepét pedig Leslie Howard;

hogy március 14-én lesz századik évfor-dulója Bellini, a világhírű olasz zeneszerző halálának. Ezen a napon kezd a bécsi vendégjátékát az az olasz opera-staggione, amelynek sztárja Toti dal Monte. A nagy ze-neszerző híres operája, az „Alvajáró” kerül színre a staggione vendégcsereplésének első napján.

A Román Opera műsora:

Péntek, március 8: VIG ÖZVEGY. (Lehár Ferenc premier.)

Szombat, március 9: (Iskolai matiné) CI-GÁNYBÁRO.

Vasárnap, március 10: (este) ZSIDÓNÓ. (Margareta Kroo szoprán fellépésével.)

Vasárnap életbe lépnek az autó-buszokon a 3 lejes kis-szakasz jegyek

CLUJ. (Az Ellenzék tudósítójától.) Hirt ed-tünk arról, hogy a Rapid autóbusz szindikátus olcsó zónajegyeket készült bevezetni. A tervezet értelmében, amelyet jóváhagyás végett a városi tanács elé terjesztettek, a Rapid kisebb távolsá-gokra 3 lejes, ugynevezett kis-szakasz-jegyeket bocsát ki, míg ezek mellett továbbra is érvény-ben maradnak nagyobb távolságokra az 5 és 7 lejes jegyek, valamint a 8 lejes átszállók. A 3 lejes kis-szakasz rendszert egyelőre egy hónapos próbaidőre akarja bevezetni az autóbusz szindi-kátus és vasárnap, március 10-én reggel életbe is lépteti.

A 3 lejes kis-szakasz jegyeket kisebb távolsá-gokra az alábbi beosztás szerint veheti igénybe a közönség:

Főtértől a Mentőállomásig. Mentők—Sörgyár, Sörgyár—Magosor végállomás.

Főtér—Magosor Színház, Magyar Színház—Dra-galina-utca, Dragalina-utca—Török-vágás, Török-vágás—Donát-ut végállomás.

Főtér—Metropol, Metropol—Kővári-telep, Kő-vári-telep—Cozmutsa.

Főtér—Marianum, Marianum—állomás.

Főtér—Metropol, Metropol—Decebal-ut vége, Decebal—Junász-grár, Junász-grár — Kajántói végállomás.

Főtér—Metropol, Metropol — Trecătoare-utca, Trecătoare—Paris-utca, Paris-utca—Dermata grár.

Főtér—Stanca kórház, Stanca kórház—végállomá-s.

Főtér—Opera, Opera—Pietroasă-utca, Pietroasă—végállomás.

Főtér—Opera, Opera—Piski-hid, Piski-hid—Pata végállomás.

Főtér—Opera, Opera—Vacarescu-utca, Vaca-rescu—Casianu-utca.

Főtér—Regala-utca, Regala — Elmeógyógyinté-zet, Elmeógyógyintézet — Prof. Marinescu-utcai végállomás.

Főtér—Mentőállomás, Mentők — Cosbuc-utca, Cosbuc-utca—Sporttelep.

Amennyiben a 30 napos próbaidőre március hó 10-én életbelépő 3 lejes kis-szakasz jegyek úgy az utasközönség, mint az autóbusz-szindikátus szem-pontjából beváltják a hozzáfűzött reményeket, úgy az olcsó zóna-rendszer továbbra is érvény-ben marad. A jelekből ítélve úgy a közönség, mint a Rapid meg fogja találni számítását a kis-szakasz jegyekkel.

A legnemesebb erdélyi hagyomá-ni képviseli és szolgálja az Ellenzék.

SPORT

Bucuresti—Cluj—Timisoara közti ifjúsági labdarugó kupamérkőzéseket rendszeresítenek

CLUJ. (Az Ellenzék tudósítójától.) A Bucuresti labdarugóalkerület a napokban érdekes előterjesztést tett a Cluj-i alkerületnek, melyben Bucuresti—Cluj—Timisoara ifjúsági kupamérkőzések rendszeresítését javasolja, melyeken az említett városok válogatott ifjúsági csapatai vennének részt.

A Cluj-i alkerület hosszas tanácskozás után elfogadta az indítványt, mely egyrészt az ifjúsági sport részére jelent erős propa-

gandát, másrészt mint attrakció is jónak ígérkezik. A javaslat szerint a mérkőzéseket a következő sorrendben bonyolítják le:

1. Cluj-on: Bucuresti—Cluj, 2. Timisoara-n: Cluj—Timisoara, 3. Bucuresti-ben: Timisoara—Bucuresti.

Az alkerület a Cluj-i csapat mérkőzéseinek megrendezésével a Romániát és Univerzitetat bízta meg.

Le kell játszani vasárnap a Kinizsi—România mérkőzést

Osszeállítási gondok a Cluj-i csapatban

CLUJ. (Az Ellenzék tudósítójától.) Jelenítettük, hogy a Romania a vasárnapra kitűzött Kinizsi—Romania ligamérkőzés elhalasztását kérte a központtól. A liga intézőbizottsága elutasította a kérést a zsúfolt programra való hivatkozással. Ez eléggé kellemetlenül érinti a Romániát, mert Fried leigazolása még mindig nem történt meg, Muresan hetek óta beteg és vasárnap sem játsz-

hatik, Chendrean kapus pedig mint ismeretes, még mindig betegállományban van. A Romania azonban az adott körülmények között is nagy gonddal készül a mérkőzésre és az említett játékosok nélkül is olyan csapatot fog kiállítani, mellyel sikerrel veheti fel a küzdelmet nagy formában levő ellenfelével szemben. A csapatösszeállításokat holnap közöljük.

Szenzációs új amerikai uszóvilágrekordok

Newyorkból jelentik, hogy Peter Frick, az újonnan feltűnt amerikai csodaszó a 100 méteres gyorsusztás világrekordját 56.6 mp.-re javította, Vandeveghe pedig a 400 méteres hátusztásban állított fel új világrekordot 5 p. 30.4 mp.-cel. Vandeveghe 440 yardra tovább

usztva 5 p. 32.5 mp.-re javította az amerikai rekordot. Az amerikai uszók szenzációs eredményei arra mutatnak, hogy a berlini olimpián a világ legnagyobb úszócsapata lesz Amerika, Japán és Európa között.

Sikerült Campbell autóvilágrekord kísérlete

Newyorkból jelentik: Daytoni Beach homokpályáján tegnap ismét világrekord-kísérletet tett Campbell angol versenyző „Kék

madár” nevű gépével. A kísérlet ezúttal teljesen sikerült, mert Campbell 445.493 km.-re javította saját gyorsasági világrekordját.

Szaniszló II. is az AMTE-hoz szerződött

Aradról jelentik, hogy Szaniszló II. a Boeskaai játékosok tegnap Aradra érkezett, miután az AMTE és a Boeskaai megegyeztek a játékos kiadására vonatkozólag. Az AMTE százezer lej fizetett a kis Szaniszlóért, viszont ezért a Boeskaai azonnali leigazolást biztosított az AMTE-nek a román szövetségnél. Szaniszló II. valószínűleg vasárnap már bátyjával együtt fog játszani az AMTE csapatában.

A Bucuresti-i Macabi kölesönkérte Friedel, a Haggibbor kiváló csatárát a telavivi Makabiadra. Tekintettel azonban arra, hogy Fried időközben már a Romania játékosaként, a Haggibbor a legjobb akarattal sem tudja a fővárosi testvérklub kérését teljesíteni.

A BUCURESTI-I CFR ÖKÖLVIVÓCSAPATA ma indul franciaországi turájára.

HIVATALOS RÉSZ

A bíró-bizottság közleményei:

1. Felkérjük az alábbi bírókat, hogy felfüggesztés terhe mellett március 10-ikén este pontosan 8 órakor jelenjenek meg a bizottság ülésén: Vanea Canis, dr. Huza Vasile, dr. Hirsch Elemer, Salvan Virgil, Dărăban Constantin, Mann Károly, Giurgiu Gheorghe, Veres Imre, Muresan Anton, Bagyula Sándor, Cosma Alexandru, Gorgan Alexandru, Lungu Gheorghe.

2. Felhívjuk mindazon bírókat, akik valamelyik vasárnap akadályozva vannak a bíraskodásban, hogy ezt a körülményt minden héten szerdái a bizottság üléséig írásban jelentsék be, ellenkező esetben a pályán való meg nem jelenésére semmiféle mentesítést nem fogadunk el, csupán a „vis major” eseteket.

3. Veres Imre bíró részére 30 nap szabadság engedélyeztetik, melynek lejártá után a szükséghez képest meghosszabbítást kérhet.

4. A vasárnapi mérkőzésekre a következő bírók küldetnek ki:

Délután fél 9 órakor: Avram Iancu—UEC, bíró: Rinner Béla, határbírók: Gyárfás István és Mesarosiu Cornel.

Délután fél 11 órakor: KMSC—Rapid, bíró: Maier Gheorghe Constantiu, határbírók: Radulescu Vintila és Gorgan Alexandru.

Délután fél 1 órakor: Romania B.—Unirea, bíró: dr. Russu Ioan Gabriel (mindkét csapat kérésére), határbírók: Pop Octavian és Guga Tiberiu.

Délután 3 órakor: Kinizsi—Romania ligamérkőzés, határbírók: Jakobi Ernő és Hunecade Emerik.

Cluj, 1935 március 6-ikán.
E. Hunecade, sk. elnök. Dr. I. Russu, sk. tiszktár.

Tekézősport

A Comitete Central tagjait felkéri, hogy márc. 11-én, hétfőn este 9 órakor a központi vezetőség ülésének megtartására megjelenjen szíveskedjenek a szövetség hivatalos helyiségében (Piata Unirii No. 29. Cluj).

A „Meteor” egy éves fennállásának megünneplésére március 24-én a Moderna-pályán 15 csapat részvételével körmérkőzést rendez.

Program: Cluj: Vulturul (Someseni)—Juventus március 10-én Somes-sat, Juventus—Apolo (Gileau) március 10-én este a Nagy F.-pályán.

Több mint

Ime a nyeremények összege, amelyet az Állami Sorsjáték a nyertesek között kioszt!

Ekkora összegből, amelynek a nagyságát az ész nem tudja pontosan felérni, az Ön sorsjegyének bizonyosan jelentős rész jut. Aki a sorsjátékon játszik, március 15-től kezdve minden havi huzáson részt vesz, amelyeken számos milliós nyereményt osztanak ki. Egy negyed sorsjegy, amely mindössze 200 leibe kerül, egy milliót nyerhet. Egyetlen más vállalkozás sem hozhat nagyobb és biztosabb hasznot. Minden negyed sorsjegynek két száma van: egy száma a törzssorsjegynek és egy a mellék-sorsjegynek, tehát kettős esélye.

Amint az a február 15-iki huzáson bebizonyosodott, mindkét szám nyerhet, miáltal nemcsak az esély, hanem a nyert összeg nagysága is növekszik.

Döreség lenne, ha annyira kecsesítő szerencsét — a Sorsjátékon nyerni — feladna, amikor az egész világ meggyőződött a nyeremények szép elosztásáról és azon előnyökről, amelyeket az új terv nyújt.

Gondolja meg: mindössze 200 leivel résztvesz egy fantasztikus összeg, több mint 800.000.000 lei szétosztásában.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Colecturile principale din Ardeal, Banat și Bucovina

Arad	Banca Goldschmidt	Cluj	Economia
Braşov	Casa de Păstrare Generală din Arad S. A.	Oradea	Institutul Comercial de Credit
Cernăuţi	„Fortuna” Alex. Enkelhardt	Tg. Mureş	Banca Dacia
Cluj	Banca Comercială Naţională	Timişoara	Union
	Banca Oehlgasser & Horowitz		Ernest Révész
	Alfred Noe		Banca Centrală
	Banca Iliescu		Banca de Economie
			Banca Timişoarei

KÖZGAZDASÁG

Ki szállít búzát az osztrákoknak?

BUCURESTI. (Az Ellenzék tudósítójától.) Bécsből érkező hírek szerint az argentinai buza tört be az osztrák piacra. A Prezentul úgy tudja, hogy az osztrák kormány az eddigi ezer vagon búzán kívül újabb 700 vagon buza szállítására adott engedélyt Argentinának s a magyar kötekeket felmondta. Így a magyarországi malmok vették át azokat a mennyiségeket, melyek el voltak adva Ausztriának. Bécsben jelenleg 22.50 Schilling a magyar buza (80 kg.) ára, de ebből ma már kevés ajánlat van. Legutóbb tárgyalások indultak Jugoszláviával is 5000 vagon buza szállítására 20.21 Schilling áron oly kedvezmény mellett, amelyet a magyarok kaptak. Nem lehet hinni azonban, hogy ott ilyen nagy felesleggel rendelkeznek. Jugoszlávia ugyanis 7000 vagon búzát kell még leszállítson cseh rendelésre tartálékából. Így a Prezentul szerint remény lehet arra, hogy az 5000 vagon búzát a Banat-ból Románia szállítja az osztrákoknak. Az ár ez esetben 21—22 Schilling volna.

Február hóban kiadott behozatali engedélyvek

BUCURESTI. (Az Ellenzék tudósítójától.) A kiviteli-hivatal következő erdélyi cégeknek adott textil és gyapjúruha behozatalára engedélyt folyó évi február hóban: (A kimutatás a jogosított céget, az árumennyiséget és azt az országot tünteti fel, hol a vásárlást eszközölték.) Kartonnyomóipar Medias 50.000 + 20.000 kgr. Egyiptom 30.000 kgr. India. — F. Ganzert Brasov 3873 kgr. Csehszlovákia. — Leitner Márton Oradea 9000 kgr. Italia + 1591 kgr. Ausztria. — A.

Deutsch Siget 1200 kgr. Csehszlovákia. — Gustav Höring Timisoara 17.074 kgr. Ausztria. — „Standart” Timisoara 23438 kgr. Spanyolország. — Szövőgyár Lugoj 10.000 kgr. Ausztria. — Textilpar Lugoj 50.000 kgr. Ausztria. — Wincantz-Papp Brasov 1983 kgr. Csehszlovákia. — Soc. Gen. Transilvaniana Alba-Iulia 30.086 kgr. Ausztria és 2438 kgr. Csehszlovákia. — „Hedra” Floasu Sibiu 10.000 kgr. Ausztria. — „Progres” Timisoara 3164 kgr. Ausztria. Elek Gyula Reg.-Sasesc 5130 kgr. Csehszlovákia. — „Hedra” Sibiu 1127 kgr. Ausztria. — „Rottex” Timisoara 950 kgr. Ausztria. — I. Rozenfeld Targu-Mures 1120 kgr. Csehszlovákia. — Hessheimer Brasov 6555 kgr. Ausztria. Weisz & Co. Timisoara 50 kgr. Franciaország. — „Fadepu” Timisoara 229 kgr. Svájc. — Schönberger J. Satu-Mare 14874 kgr. Csehszlovákia. — Textilpar Oradea 8000 kgr. Svájc. — R. Emanuel Satu-Mare 24472 kgr. Csehszlovákia. — Textilpar (volt I. Weisz-cég) Timisoara 12.940 kgr. Csehszlovákia. — Eug. Rozenfeld Tg.-Mures 29.527 kgr. Ausztria. — Kurlai István Tg.-Mures 10.924 kgr. Csehszlovákia. — Keller László Timisoara 3468 kgr. Ausztria. — Herzog Adám Timisoara 2870 kgr. Svájc. — „Mercur” Lugoj 3123 kgr. Ausztria. — Z. Beamter Timisoara 9945 kgr. Csehszlovákia. — Industria Electrica Brasov 330 kgr. Németország és 56 kgr. Magyarország. — Zilberman József Timisoara 800 kgr. Italia. — Gavril Vitoned Oradea 408 kgr. Ausztria. — Hollas Jenő Oradea 163 kgr. Ausztria. — Isac Rff Oradea 462 kgr. Svájc. — „Interxim” Oradea 83 kgr. Magyarország. — Seiler Miklós Oradea 605 Svájc. — Eugen Koerning Oradea 150 kgr. Ausztria. — Atlanta Timisoara 5404 kgr. Ausztria. — Hunk & Schönberger Oradea 22.860 kgr. Csehszlovákia. — Richter fiai Lugoj 150 kgr. Ausztria. — Textilpar Oradea 4448 kgr. Ausztria. — Florida Pollák Timisoara 1318 kgr. Spanyolország. — Davida Malvin Oradea 255 kgr. Csehszlovákia. — Szenes & Schwartz Arad 10.840 kgr. Magyarország. — Broder Ferenc Timisoara 25 kgr. Ausztria. — Dobay Ferenc Timisoara 2000 kgr. Csehszlovákia. — Spitzer D. Lugoj 3975 kgr. Ausztria. — „Ideal” Arad 477 kgr. Ausztria. — Aman Text. Timisoara 250 + 3375 + 7000 kgr. Csehszlovákia. — H. Braverman Oradea 23 kgr. Ausztria. — Holdt & Rotsching Lugoj 975 kgr. Ausztria. — Holiengruber H. Brasov 1980 kgr. Ausztria. — Hemper & Scherer Sibiu 1587 kgr. Ausztria. — H. Klinger St. Gheorghe 26.500 kgr. Csehszlovákia.

HARSÁNYI ZSOLT:

ECCE HOMO

Munkácsy Mihály életének hatalmas regénye. A 3 kötet 930 oldalon jelent meg, füve 297, egész vászonkötésben 495 lej az Ellenzék könyvostályában Cluj, Piata Unirii. Védre azonnal szállítjuk. Kérje a könyvszenzációk jegyzékét.

Bulgária a Népszövetséghez fordult a határvidéki török mozgósítás ellen

Genf. (Az Ellenzék távirata.) Abtloff, bulgár népszövetségi megbízott tegnap emlékiratot nyújtott át kormánya nevében Avenol népszövetségi főtitkárnak. Az emlékirat kifejti, hogy a görög-török paktum aláírása után a török kormány három divízió gyalogost küldött Tráciába. A török kormány Bulgária megismétlődő kérdéseire mindössze annyit válaszolt, hogy a csapatok központosítására a Dardanellák védelmére van szükség.

A bulgár határ mellett fekvő összes török helységek tele vannak katonákkal és tüzérséggel. Olyan a helyzet, mintha Törökország háborúra készülne. Rámutat a memorandum arra, hogy a török kormány a tráciai tartalékosok egyharmadrészét mozgósította és ezt még 24.000 Istambul környékéről és Kisáziából hozott katonasággal erősítette meg.

A tisztek és katonák szabadságolása fel van függesztve. A török sajtó erős propagandát fejt ki Bulgária ellen.

A bulgár emlékirat kézhezvétele után Kemal Husnu, Törökország népszövetségi megbízottja kereste fel Avenol elnököt és magyarázatokat adott. A Havasügnökség genfi jelentése szerint török körökben hangsúlyozzák, hogy Törökország sem Bulgária, sem a többi szomszédai ellen nem táplál ellenséges szándékot és az óvintézkedéseket a Bulgáriával szomszédos országban történő események tették szükségessé. Törökország el van határozva, hogy minden körülmények között fenntartja a Balkán-paktumban biztosított status-quot, de nem tett semmi intézkedéseket Bulgária ellen és tiltakozik a memorandumban felhozott állítások ellen.

Lopás címén fosztották meg mandátumától egy francia képviselőt

PÁRIS. (Az Ellenzék távirata.) Desson képviselőt a törvényhozás izgalmas vita után megfosztotta mandátumától. — A képviselőt a nyár folyamán a bíróság lopásért 3 hónapi szabadságvesztésre és 200 frank pénzbüntetésre ítélte. Desson hangoztatta ezután is ártatlanságát. — Amikor kimondták a mandátumfosztást, a rendőrség le akarta tartóztatni, de a képviselő mellékkijáraton távozott a kamara épületéből s így őrizetbevétele ezideig nem sikerült.

ÖNGYILKOS KÓRHÁZI FŐORVOS. Tudósítónk jelenti: Teleornanmegyében Depardot közszéchen Jon Popescu dr. kórházi főorvos revolverrel halántékra lőtte magát és nyomban kiszenvedett. Az öngyilkosság abban a pillanatban történt, midőn egy központi egészségügyi inspektor vizsgálat tartása végett beérkezett a kórházba.

Példátlannal olcsó könyvvásár Lepagenál Cluj

Ady, Babits, Heltai, Ibsen, Karinthy, Jack London, Maupassant, Móricz, R. Holland, Zilahy, Zola, stb. stb. Gazdasági, technikai könyvek, a filozófia, művészettörténet, történelem, természettudomány, irodalomtörténet, stb. alapvető művei. Minden 10, 25, 30, 33, 40 és 50 lejes árkban. **LEPAGE-nál.** Cluj. — Menjen be **LEPAGE-hoz**, mert ilyen alkalom ritkán adódik. Kérjen ingyen jegyzéket.

Román-magyar- és német szövegi a 10 éve megjelenő

HERMES

vasuti menetrendkönyv

Uj ára: 40 lei!

Kis zsebmenetrend 16 lei!

Magyar Színház

Premier: március 12

ALSÓBB OSZTÁLYBA LÉPHET

GREINÁR AURÉL és WALTER GYULA 3 felvonásos színdarabja.

Eredeti erdélyi bemutató. Kitaláló mese — ragyogó szereposztás.

Március 29. és április 7-ike között lesznek a magyarországi választások

Nem változik a magyar külpolitika

BUDAPEST. (Az Ellenzék tudósítójától) A magyar politikai helyzet szinte kizárólag a választási előkészületek részleteiből adódik. A kormány a választások lefolytatásának idejét megállapította. A választások március 29-től április 7-ig folynak le. A választási harc az egész országban már nekilendült. Budapest hirdetőoszlopait s falait ma reggelre valóságos plakátdöbör borította be. Egyelőre csak az ellenzék falragaszai jelentek meg. A hivatalos kormánylista csütörtök estig még nem készült el. Hírek szerint az egységes párt listáján a régi képviselők sorából mindössze 50 kerül választásra. Az eddigi föltételek szerint Gömbös miniszterelnök nem Budapesten, hanem Szegeden lesz listavezető. Bethlen István gróf régi helyén, Debrecenben nyitja meg a pártokivüliek listáját és nem kap hivatalos ellenjelölést. A kormánypárt választási propagandája ma este Gömbös miniszterelnök rádióbeszédével kezdődik.

A magyar politikai életnek tegnap legtöbbet emlegetett eseménye az, hogy Kállay Miklós volt földművelési miniszter kilépett az egységes pártból.

Nemcsak Magyarország közvéleménye, hanem a külföld is erősen firtatja, hogy milyen lesz az új kormányrendszer külpolitikájának irányvonala.

A Pester Lloyd tegnapi számában megcáfolja azokat a híreket, hogy a magyar belpolitikában bekövetkező változások a külpolitikában is változást idéznek elő.

A kormány — írja a Pester Lloyd — hiú marad eddigi külpolitikájához és sohasem fog hozzájárulni olyan irányzathoz, mely a békés fejlődést fenyegetné. Küzdeni fog a jogok egyenlőségéért, a kisebbségek jogaiért s harcolni fog a blokkok politikája ellen, mely Európát fegyveres táborokra osztja. A magyar kormány szembeszáll minden akcióval, mely a római megegyezés alapvető jellegének meghamisítására törekszik s magatartásában Magyarország kipróbált barátainak támogatására számít.

A félhivatalos Budapesti Hírlap „Béke-bontó szándék” címmel szintén szembeszáll a kormány átszervezésével kapcsolatosan a külpolitika irányváltásáról szőtt álföltévekkel. A magyar külpolitika nem változott, hiszen a két legfőbb irányítója, Gömbös miniszterelnök és Kánya külügyminiszter helyén marad. Különben Gömbös Gyula az újabb kinevezése után nyilatkozott is, hogy az új kormány az eddigi külpolitikát folytatja.

Mussolini táviratilag üdvözölte Gömbös miniszterelnököt az új magyar kormány kinevezése alkalmából

BUDAPEST. (Az Ellenzék távirata.) Mussolini a második Gömbös-kormány kinevezése alkalmából a következő üdvözlőt küldte Budapestre Gömbös miniszterelnök címére: „Üdvözlöm Nagyméltóságodat, a Főméltóságú Kormányzó bizalmának újabb megnyilvánulása alkalmából és szívélyes jókívánságaimat küldöm Magyarországot üdvéért végzett munka folytatásához. Mussolini.”

Gömbös Gyula miniszterelnök melegen üdvözölte a táviratban, amely így hangzik: „Nagyméltóságod szívélyessége mélyen meghatótt, Magyarország nagy céljaiért nem szünök meg dolgozni és boldog vagyok, hogy ebben számíthatok Nagyméltóságod hathatós támogatására és barátságára. Gömbös.”

MÉCS LÁSZLÓ, a Szlovénkóba élő kiváló pap-költő kedd óta Erdély vendége. Müncheni tanulmányutjáról egyenest városunkba érkezett és mint jelentették, rendkívüli érdeklődés közben szerepelt a kat. főgimnázium dísztermében, ahol a közönség órákon át szeretettel várakozott rá. Szerdán Dejen volt estélye. A csütörtöki napra visszatért hozzánk. Megnézte a „Gyöngyvirág” bemutató előadását, majd az Újságíró Klubban volt irodarátával. Ma d. e. meglátogatta a Helikon és Szépművészeti Céh irodáját és a déli vonattal Alba-Julára utazott. Ezúttal Brasov, a Székelyföld és a nyugati határszéli városok vendége lesz. Mindenütt nagy érdeklődés várja.

A nyitólépés megmérgezte magát egy munkanélküli. Király István 20 évi munkanélküli fiatalember tegnap az esti órákban öngyilkosságot követett el. Valahonnan a vidékről került fel hetekkel ezelőtt Erdély fővárosába, de sehol sem sikerült munkát kapnia. A legnagyobb nyomorban tengődött, lakása nem volt, napok óta nem evett s az éhség végül is kezébe adta a marószódás üveget. És az utcákon való hosszasan csatangolás után este a Mánasturi úton kiitta a kis üveg marószódát. Esméletlenül szédült fel az utca kövezetéről.

BEKÜLDÖTT HIREK

Az Erdélyi Helikon márciusi száma, mely a szokottnál is gazdagabb tartalommal hagyta el a nyomdát, vezető helyen közli Makkai Sándor magasszínű, remek tanulmányát Tamási Áron híres Ábel-trilógiájáról. A nem rég megjelent befejező kötettel kapcsolatban. I. Szeplér Ferenc Goga Madách fordítását bírálja pompás cikk keretében, Kós Károly pedig a Sárga viharról ír, elvi kérdéseket is érintő, nagyérdeklődéssel tanulmányt. Külön érdekessége a számnak Bánffy Miklós színes szicíliai utazása, meg Főző Géza cikke Apáczai Csere Jánosról. A lap főszerzője Nyírő József és Thury Lajos novellái, valamint Bartalis János, Balázs Ferenc, Mécs László, Kiss Jenő, Berde József és Bardócz Árpád versei, illetve versfordításai egészítik ki. A Művészeti Szemleben Gy. Szabó Béla és Makkai László szemleikkel, a Könyvek és Írókban Thurzó Gábor, Réti Andor, Kolozsvári G. Emil, Vita Zsigmond, Kiss Jenő és I. Szeplér Ferenc könyvismertetései, az Irodalmi Krónikában pedig Makkai László magyar lapszemléje és I. Szeplér Ferenc román lapszemléje teszik teljessé a rendkívül tartalmas és változatos számot. Az Erdélyi Helikon előfizetési ára egy évre 600 lej, 25 pengő, 120 csekkorona. Az Erdélyi Szépművészeti Céh pártolótagjainak és előfizetőinek 500 lej, 20 pengő és 100 csekkorona. Magyarországi főbizományos Révai Irodalmi Intézet R. T. Budapest, V. Vadász-utca 16. Romániai főbizományos: Polyglott Könyvtár- és Vállalat, Cluj, Str. Matei 1. Erdélyi Helikon és megrendelések az Erdélyi Helikon címén (Cluj, Piata Unirii 7, I. földszint). J. társulat — g. z. társulat 341/1866 (6) b

Régvárt fontos művek

Kastner: Magyar-olasz szótár 422 l. (34) kötet — 330.— Lei
Olasz-magyar (420 lap) kötet 330.— Lei
Iskolai olasz-magyar rész füzet 165.— Lei
Pauler Ákos: Bevezetés a filozófiába III. kiadás — 211.— Lei
Claparède: Gyermekpszichológia — — — — — 132.— Lei
Rachmanova: I. Szeretlem, cseka, halál. II. Házasság. III. Bécsi tejesasszony propaganda kiadás kötetje 84 Lei, a három kötet együtt kötet — 250.— Lei
LEPAGE-nál Postán, utóvétellel Cluj. Kérjen teljes újdonság jegyzéket.

CAPITOL / Central University Library Cluj
Ma! Ragyogó bécsi OPERETT-FILM! STRAUSS ZENÉVEL!
FARSANGI SZERELEM
Fősz. Hermann Thimig, Lien Dejers, Hans Moser. — Műsor előtt: Fox világhírű.

A „numerus valachicus”-t Jorga sem tartja alkalmazhatónak

Vaida-Lupu harc lett a Maniu-Vaida harcból

BUCURESTI. (Az Ellenzék távirata.) Jorga a Simponnal hazaérkezett Párisból, hol több előadást tartott az egyetemen. A Dimineata munkatársa utközben beszélgetést folytatott a professzorral a Vaida által elindított numerus-valachicus mozgalomra vonatkozóan.

— A numerus-valachicus-t nem tartom alkalmazhatónak — mondta. — Ez Vaida romantikus képzelő tehetségének szüleménye. En azonban nem követem a román politikusok szokásait. Tagadhatatlan, hogy ideális célja van Vaidának, nem rendelkezik azonban kellő eszközökkel céljának megvalósítására.

A Curentul jelentése szerint Vaida következő megjegyzést tette a nemzeti-parasztpárt végrehajtó bizottságának „dezuaváló” határozatára vonatkozóan:

— Nagyon örülök ennek a határozatnak és tetszik nekem. Ki indítványozta az én dezaválásomat? Az, aki a Skoda-ügyet hozta a párt nyakára, amiért én hat hónapon keresztül tartottam hámatat. Ez az ur Lupu dr. tizenöt helyen jelöltette magát s csak egy körületben jutott mandátumhoz. Midőn Ploesti-ben volt jelölve, a választók fekete karsza-

laggal jelentek meg az urnánál. Ami távozásomat illeti, nem megyek, mert én nemzeti-párti vagyok. Azok távozzanak, akik nem akarják a nemzeti érdekeket szolgálni.

A Maniu-Vaida harcból így Vaida-Lupu párbaj lett s ez nehezebbé tette Vaida helyzetét. A Jorga-párt hivatalosának, a Neamul Romanesc jelentése szerint Lupu dr. mélyen sértve érzi magát s nyíltan megmondta: Inkább kevésbé népes, de összetartó pártra van szükség, mint sok alelnökre, akiknek külön programjuk van a felmerülő alapvető kérdésekkel kapcsolatban. A lap híre szerint most már Lupu dr. fenyegetőzik kilépéssel.

Lupu dr. nyíltan Vaida fejét követeli és nem hajlandó lemondani kizárási indítványáról. Maniu azonban nem osztja Lupu dr. nézetét. Azt mondja, hogy az erdélyiek szennyesét, az erdélyiek maguk mossák ki az okirólsgdgeliek nélkül.

A Neamul Romanesc jelentése szerint a Sovatis-ták meggyőzték Maniut, hogy 19 párttagozat áll mellette Erdélyben. Összeírták a falusi párttagok neveit és a névsort elküldték Maniunak. Így aztán Maniu azt hiszi, hogy végezhet Vaidával.

UJ TÖRVÉNY A SZERENCSEJÁTÉKOK ÜGYÉBEN. Tudósítónk jelenti: Costinescu egészségügyi miniszter törvénytervezetet dolgozott ki a szerencsejátékok fokozottabb ellenőrzésére. A javaslatot azzal indokolja, hogy igen sok visszaélés történik a taksa befizetésekkel kapcsolatban a klubokban.

BÁRMILYEN HANGSZEREN JÁTSZIK, kottaszükségletét az Ellenzék zeneműosztálya utján szerezzé be! Olcsó árak! Nagy raktárkészlet! Minden külföldi kiadással közvetlen összeköttetés!